

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 44

Lapkričio - November 15, 1991

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS

Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Čečėnų-ingušų maža autonominė respublika, esanti Rusijos federacijoje ir turinti 1.3 milijono gyventojų, didžiojoje musulmonų, spalio pabaigoje paskelbė nepriklausomybę ir dabar už ją kovoja. Jos naujasis prezidentas, Raudonosios armijos generolas Džokar Dudajev pareiškė, kad respublika yra pasiryžusi išeiti iš tos "totalitarizmo imperijos".

Rusijos parlamentas nubalsavo prieš Boriso Jelcino įsakymą, įvedantį karą stovį čečėnų-ingušų regione ir įgaliojo jį vesti pasitarimus su vietiniais nacionalistais, kurie paskelbė nepriklausomybę.

JT inspektoriai, tikrinantys Irako atominis įrengimus, pranešė, kad jie surado ginklų su branduoliniu užtaisais ir kad tie ginklai galėję būti panaudoti Peršijos įlankos karo metu.

Palestinai pradėjo tarpusavio pasitarimus dėl pereinamojo valdymo Izraelio okupuotose srityse, net nelaukdami pasitarimų su Izraeliu rezultatu.

Vokietijos ir D. Britanijos atstovai tariasi dėl Europos vienybės. Vokiečiai nori, kad apsiųngimas įvyktų kuo greičiau, o angliai prisibijo, kad bus priimti bendri įstatymai dėl emigracijos, socialinio aprūpinimo ir kriminalinės teisės. Jie taip pat nori sulėtinti bendros valiutos įvedimą.

Amerikos Valstybių Organizacijos atstovai susitiko su Haiti karine vyriausybe ir svarstė galimybes sugrąžinti išrinktąjį respublikos prezidentą Aristidį, kurį kariuomenė nušalino. Haiti valdžia kaltina buvusį prezidentą, kad jis piktnaudžios savo postu ir padaręs prasižengimų žmogaus teisių srityje per savo 7 mėnesių valdymą.

Berlyne ir daugelyje kitų Vokietijos miestų lapkričio 9 - 10 dienomis paminėtos Berlyno sienos nuvertimo metinės, 1938-ųjų metų pogromo prieš žydus sukaktis ir protestuota prieš vokiečių jaunimo organizuojamus užsieniečių užpuolimus. Tarp demonstruotojų buvo Bažnyčios ir darbo unių vadų.

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO ATSIŠAUKIMAS

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto istorinis seimas, įvykęs Chicagoje 1991 m. lapkričio 1-3 dienomis, oficialiai užskleidė VLIKO — Lietuvos laisvinimo, nepriklausomybės atstatymo ir politinių lietuvių tautos interesų atstovavimo — lapą.

Lietuva laisva — suvereninė valstybė, pasaulio valstybių, tarptautinių konferencijų ir sąjungų pripažinta, kurianti savo politinį, socialinį, kultūrinį, tautinį ir ekonominį atsistatymą.

VLIKO atsišaukime į lietuvių, išleistame Vilniuje, 1944 m. liepos 2 d., sakoma: "Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas per savo padalinius bei lietuvių politines ir kovos organizacijas ir toliau vadovaus lietuvių tautai kaip vyriausias lietuvių visuomenės politinis organas tol, kol nebus sudaryti laisvos ir nepriklausomos demokratinės Lietuvos suvereniniai organai".

VLIKui suteiktas lietuvių tautos mandatas ir įpareigojimas dirbti, kovoti, siekti pilno, teisinio, diplomatinio Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir pripažinimo yra pasiektas, ir VLIKO veikla yra baigiama. Keturiasdešimt aštuonerių (48) metų sunki, skausminga, pilna kančių ir aukų laisvės kova laimėta ir bendromis viso pasaulio lietuvių jėgomis ir pastangomis apvainikuota Lietuvos laisvės vainiku.

Sovietų Sąjungos valstybinis šnipinėjimo ir saugumo aparatas, anksčiau vadinęs KGB, dabar vadinas MSB ir reiškia Tarprespublikinį Saugumo Komitetą. Jo viršininkas Vadim Bakatin spaudai pareiškė, kad to komiteto tarnautojų skaičius bus sumažintas iš KGB laikais buvusio pusės milijono iki 39 tūkstančių, o užsienio šnipinėjimo tinklas bus sumažintas 50-čia procentų. Kiek jų dabar užsienioose esama, jis nepasakė.

JAV jungiasi prie Europos Bendruomenės ir grasina Jugoslavijos kariaujančioms respublikoms ekonominėmis sankcijomis, jei tos nenutrauks tarpusavio karo veiksmų. Bus kreiptasi ir į Jungtines Tautas, kad uždėtų naftos embargo.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto delegacijos pasitarimai su Lietuvos Respublikos Vyriausybe Vilniuje, ir 1991 m. rugsėjo 20 d. Lietuvos Respublikos ministro pirmininko G. Vagnoriaus ir VLIKO pirmininko dr. K. Bobelio pasirašytas protokolas, liečiantis VLIKO veiklos sustabdymą, priimtas dėmesin ir patvirtintas Chicagos seimo delegatų.

VLIKO valdyba įgaliota atlikti visus VLIKO veiklos užbaigiamuosius darbus: administracinius, Tautos Fondo veiklos tęstinumo, VLIKO archyvų, inventorių, finansų ir įstaigos perdavimą Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Visi šie uždaviniai turi būti atlikti ligi 1992 m. liepos 1 dienos.

VLIKO valdyba, pildydama seimo delegatų pageidavimus, perduoda sekančius pasiūlymus Lietuvos Respublikos Aukščiausiajai Tarybai ir Vyriausybei:

1. Lietuvos pilietybės klausimas yra sukėlęs didelį nerimą ir nepasitenkinimą išeivijos lietuvių tarpe. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas prašo, kad Lietuvos Respublikos Aukščiausiaji Taryba ir Vyriausybė

šį klausimą išspręstų kaip galima greičiau ir siūlo: "kad visi lietuvių kilmės Lietuvos Respublikos piliečiai ir jų vaikai, buvę Lietuvos Respublikos piliečiais 1940 m. birželio 15 d., tebėra Lietuvos Respublikos piliečiai".

(nukelta į 7 psl.)

Lietuvos premjeras Gediminas Vagnorius su žmona atvyksta į Vliko seimo posėdžius Chicago Jaunimo Centre lapkričio 2 d. Nuotr. Edvardo Šulaičio

BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS SU N. Y. VALSTIJA

— Lankėsi Lietuvos vicepremjero V. Pakalniškio vadovaujama delegacija —

(Tęsa iš pereinamojo nr.)

KĘSTUTIS K. MIKLAS

padėti atsikuriančiai Lietuvai.

Susitikimas NY senate

Grįžus į gubernatūrą, susitarta su įvairių New Yorko valstijos senato komitetų vadovais. Čia daugiausia kalbėta apie technologijos perdavimo centrus, apie jų administravimą ir finansinę paramą. Taip pat — apie senato struktūrą, apie reikalingumą įvairių komitetų senato ribose, jų užduotį ir įvairių programų kontrolę.

Vakare, garsiojo Albany universiteto klubo patalpose, New Yorko valstijos senatas surengė Lietuvos delegacijai priėmimą. Ten per porą valandų, puikioj salėj ir jaukioj aplinkoj, pasi-

vaišinta ir susipažinta su gausybe aukštųjų pareigūnų, tarp kurių atsirado ir lietuviškos kilmės asmenų, jau trečios generacijos ir nekalbančių lietuviškai. Kai kurie iš jų žinojo tik kelis žodžius ir dar tokius, kuriuos kadaise naudojo jų seneliai, bardami ar bausdami už kokius nors prasižengimus. Vienas iš tokių, Brian J. Petraitis, New Yorko valstijos kolegijų tarybos (The College Board) direktorius, džiaugėsi susitikęs su lietuvišiais. Jis atsiprašinėjo visų, kad nemokas lietuviškai, tačiau aiškino, kad jis jaučiasi esąs lietuviu. Jis greitai laiku vyksias į savo senelių gimtinę ir, kiek galės, stengsis

Posėdžiai su SUNY vadovais

Spalio 23, trečiadienis, buvo paskirtas posėdžiams su New Yorko valstijos universitetų sistemos vadovais. Iš pranešimų patirta, kad ši SUNY sistema duoda didelį įnašą NY valstijos ekonomijoj. Jos įkurtieji technologiniai perdavimo centrai, kurių yra jau dešimt, efektingai atlieka savo funkciją, padėdami įmonėms sumodernėti, pakeisti gamybinę struktūrą ir pakelti gamybą. Tas yra būtina, nes užsienio produktų konkurencija verčia eiti prie to. Kitaip neįmanoma išsilaikyti — įmonės turės užsidaryti, ir žmonės neturės darbo. (nukelta į 2 psl.)

Pagrindinė akimirka iš New Yorko valstijos ir Lietuvos Respublikos delegacijų susitikimo New Yorko valstijos sostinėje Albany spalio 22 d.: abipusę tarptautines partnerystės programos sutartį gubernatūroje pasirašė, iš kairės: Partnerystės pirmininkė Matilda Cuomo ir Lietuvos vicepremjeras Vytautas Pakalniškis. Viduryje — New Yorko valstijos departamento ir ekonominio vystymo vicekomisionierius R. Barry Spaulding.

EUROPOS KULTŪRININKŲ SIMPOZIUMAS VATIKANE

Vatikane, Šventojo Tėvo iniciatyva, spalio pabaigoje įvyko Europos kultūros veikėjų — vyrų ir moterų — simpoziumas, tema "Krikščionybė ir kultūra Europoje — praeities atminimas, dabarties savimonė, ateities planai".

Šventasis Tėvas troško, kad visos Europos kultūros veikėjai, susirinkę Vatikane, turėtų galimybę pasisakyti tais klausimais, kuriuos svarstys lapkričio 28 - gruodžio 14 dienomis neeilinis Europos vyskupų Sinodas. Jo darbotvarkėje: šio kontinento krikščionių problemos ir uždaviniai po didžiųjų politinių ir socialinių įvykių ir pasikeitimų pastaraisiais metais.

Tai pirmas atvejis, kai prieš vyskupų Sinodą vyksta pasauliečių kultūrininkų suvažiavimas, kurio dalyvių išreikštos

mintys galės patarnauti Sinodo tėvų darbams.

Simpoziume dalyvavo apie penkiasdešimt kultūros veikėjų, vyrų ir moterų, iš visos Europos, ypač iš Vidurio ir Rytų Europos šalių, kurie savo idėjoms ir patirtimi neabejotinai patarnaus Rytų ir Vakarų dialogo vystymui ir sustiprinimui krikščioniškosios kultūros klausimais.

Lietuvai simpoziume atstovauja dr. Kęstutis Girknius, kuris spalio 29 skaitė paskaitą "Bažnyčia Lietuvoje: tvirta moralinė ir trapi intelektualinė jėga". Lietuvio filosofijos daktaro mintys, išsakytos apie sunkų pereinamąjį laikotarpį Lietuvos Katalikų Bažnyčioje, susilaukė simpoziumo dalyvių gyvo pritarimo.

Šalia Lietuvos, simpoziume dalyvavo kultūrininkai iš Rusi-

jos, Gudijos, Ukrainos, Gruzijos, Estijos, Lenkijos, Čekijos, Slovakijos, Vengrijos, Rumunijos, Graikijos, Serbijos, Kroatijos, Slovėnijos, Belgijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Prancūzijos, Portugalijos ir Italijos.

Atidarydamas simpoziumo darbus, Popiežiškiosios kultūros tarybos pirmininkas prancūzas kardinolas Poupard savo kalbos pradžioje įsakmiai paminėjo Vilnių tarp garsiųjų vietų, kultūros židinių, kaip Jeruzalė, Atėnai, Roma, Praha, Krokava, Paryžius ir kitų, iš kurių plito krikščioniškoji kultūra.

Kardinolas paminėjo tris tartum atamos taškus, aplink kuriuos telkiasi simpoziumo darbai: praeities prisiminimas, būtent Europos tautų netolimos praeities skaudūs patyrimai — karai, nesutarimai, priešiškučiai, konfliktai, baimė, neteisnumas. Suvokimas dabartyje to, kas skiria ir vienija Europos tautas: jas jungiantis veiksnys yra kaip tik krikščioniškasis tikėjimas, visų Europos tautų drauge išpažįstamas Kristaus mokslas.

Pagaliam, simpoziumo dalyviai gilinosi į ateities problemas, svarstė, kaip išvengti naujų barjerų ir naujų sienų, kurios gali susidaryti po Berlyno mūro sienos sugriovimo, kaip išvengti naujų stabų, kurie gali kilti vietoje nugriautų marksizmo-leninizmo stabų.

Vidurio ir Rytų Europos tautų atstovai, pasakė kardinolas Poupard, išstisus dešimtmečius priversti tylėti, dabar daug ką galėtų pasakyti, pasidalinti savo patyrimais, pasiūlyti sprendimus. Tačiau, kardinolas pastebėjo, kad ir Vakarai turi savo patyrimą, būtent visuomenės sekuliarizaciją, supasaulėjimą. Dievas ir jo liudytojai, sakė kardinolas, yra palaipsniui šalinami iš visuomeninio gyvenimo, ir Dievo vietą palaipsniui užima supasaulėtinta ir nudvasinta

(nukelta į 2 psl.)

Vaizdas iš VLIKO baigiamojo seimo Chicagoje lapkričio 1 - 3 dienomis. Iš k.: Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis, Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Lozoraitis, Lietuvos premjeras Gediminas Vagnorius, VLIKO pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Nuotr. Edvardo Šulaičio

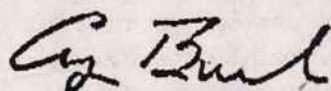
THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

October 31, 1991

I am delighted to send greetings to all those who are gathered in Chicago for the convention of the Committee for the Liberation of Lithuania. My special greetings to Lithuanian Prime Minister Vagnorius and to Dr. C. K. Bobelis, Chairman of the Committee.

Earlier this year, freedom-loving people everywhere rejoiced as Lithuania reclaimed its rightful place in the community of free nations. This historic event testified to the courage and the resolve of the Lithuanian people, and it was, in many ways, a tribute to each of you. Since 1943, your Committee has played an important role in ensuring that the Soviet Union's illegal annexation of the Baltic States would be neither forgotten nor unchallenged. Now, as the people of Lithuania, Latvia, and Estonia embark on the path toward lasting freedom and democracy, each of you can feel a great sense of pride.

Congratulations on all of your good work over the years, and best wishes as you prepare to help establish a productive market-oriented economy and stable democratic rule in your ancestral homeland.

Prezidento George Buish sveikinimas, kurį jis atsiuntė lapkričio 1-3 dienomis Chicagoje vykusiam Vliko suvažiavimui.

EUROPOS KULTŪRININKŲ SIMPOZIUMAS VATIKANE

(atkelta iš 1 psl.)

kultūra. Krikščionių kultūrininkų uždavinys kaip tik ir yra svarstyti, kuriuo būdu galėtų būti sugrąžinta Dievui priklausanti vieta Europos tautų visuomeninėje gyvenime ir kultūroje.

Vienas pirmųjų kalbėtojų, Müncheno universiteto profesorius Robert Spämann, pasakė, kad Bažnyčios įnašas į Europos atsinaujinimą negali būti determinuotas, nusakytas studijų susitikimuose, konferencijose, dokumentuose: Bažnyčios įnašas priklausys nuo jos pačios pajėgumo vidiniai atsinaujinti, sugrįžti prie Kristaus Evangelijos išteklių.

Spalio 29 d. posėdis buvo skirtas temai "Sąžinė išbandymo metais".

Pirmuoju kalbėjęs chorvatas Christopher Cvijič daug dėmesio skyrė dabartinei moralinei Chorvatijos situacijai. Jis tvirtino, kad rūstūs išbandymai, kuriuos dabar pergyvena chorvatų tauta, išryškino jos krikščioniškumą, mobilizavo žmonių sąžines, suartino žmones ir padarė juos žmogiškesniais.

Kiti pranešėjai — italas Vitto-

rio Strada, rusas Viktor Aksiutič, slovakas Ivan Chalupceki savo pranešimuose daugiau dėmesio skyrė toms netektims, kurios išryškėja tautoms išsivadavus arba vaduojantis iš totalistinių režimų. Buvo pastebėta, kad kolektyvizmas, solidarumas, kurie labai reikalingi kovos ir pasipriešinimo metu, gyvenimui

normalizuojantis išvirsta į bendrijos diktatą asmenybei, nepakantumą kitaip galvojančiam asmeniui.

Pabrėžtas ir labai rimtas pavojus Bažnyčiai, atsirandantis pototalinėse šalyse. Kaip pastebėjo Aksiutič, tas pavojus yra dvigubas. Valstybė dažnai siekia pasinaudoti Bažnyčios įtaka visuomenėje, paversti Bažnyčią politikos įrankiu. Gi Bažnyčios vadovybė bei dažnas pasaulietis, klaidingai supratę Bažnyčios ir valstybės santykių pasikeitimus,

normalizuojantis išvirsta į bendrijos diktatą asmenybei, nepakantumą kitaip galvojančiam asmeniui.

normalizuojantis išvirsta į bendrijos diktatą asmenybei, nepakantumą kitaip galvojančiam asmeniui.

neretai bando veikti per valstybę, įsiveldami į politiką. Pototalistinių kraštų Bažnyčia, bendrai paėmus, nėra pasirengusi gyvenimui sekularizuotoje, pluralistinėje visuomenėje, sakė pranešėjas.

Vittorio Strada aptarė labai paplitusį Rusijoje ir Rytų Europos kraštuose norą: "atstatyti tai, kas sugriauta, sugrįžti prie senosios krikščioniškos visuomenės". Reikia kurti naują krikščionišką kultūrą, remiantis tuo, kuo visuomenė gyvena dabar. Grįžti į praeitį dar niekam nepavyko, sakė italas Strada.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj krepiančias paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLOBNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbantį advokatą, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11370
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS SU N. Y. VALSTIJA

(atkelta iš 1 psl.)

Lietuva taip pat supranta technologijos perdavimo centro reikalingumą. Lietuvoj toks centras jau veikia prie Kauno Technologijos universiteto. Jis buvo įkurtas pernai po to, kai SUNY ir NY valstijos ekonominio išvystymo departamentas atstovai lankė Lietuvą. Tą vizitą suorganizavo newyorkietis Vytautas Daugirdas, Miltope kompiuterių sistemų korporacijos viceprezidentas.

Vicėpremjeras išskrido į Londoną

Posėdžiai Albany mieste baigėsi 3 val. popiet. Delegacija pakilo kelionėn į Long Islandą, pakeliui sustodama Kennedy aerodrome, nes reikėjo išleisti vicepremjera Pakalniškį skrydžiui į Londoną. Jis turėjo dalyvauti ten vykstančiuose posėdžiuose žmogaus teisių klausimais ir pasimatyti su Didžiosios Britanijos vyriausybės nariais. Jis išskrido 9 val. vakaro British Airways oro linija, palydėtas delegacijos ir New Yorko Lietuvių Bendruomenės atstovų.

Jam išvykus, tolimesnį delegacijos vadovavimą perėmė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos narys akademikas Vilkas.

Long Islande delegacija, globojama Farmingdale SUNY ir Miltope korporacijos, tęsė pasitarimus mokslo reikalais. Pasirašyta sutartis tarp Farmingdale SUNY ir Kauno Technologijos

universiteto. Taip pat aplankytas SUNY Technologijos Perdavimo centras Stony Brook mieste ir susipažinta su jo praktiška veikla

NEW YORKO VALSTIJOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINĖS PARTNERYSTĖS PROGRAMOS SUSITARIMO MEMORANDUMAS

Įžanga

New Yorko valstijos gyventojai reiškia pagarbą už ilgą nepriklausomybės kovą, privedusią prie Lietuvos Respublikos atstatymo 1991 m. Tarptautinio bendradarbiavimo dvasioje, remdamosios senais ryšiais, New Yorko valstija ir Lietuvos Respublika pripažįsta svarbumą susitarti dėl Tarptautinės Partnerystės Programos, kuri apimtų ekonominio atkūrimo, smulkaus verslo vystymą, prekybos ir investicijų, mokslo, švietimo ir kultūros sritis.

1. Ekonominis atkūrimas

New Yorko valstija gali praplėsti techninę paramą Lietuvos Respublikai ir bendradarbiauti pertvarkant jos ekonomiją. Ši parama gali apimti sekančias sritis:

a. Teikiant Lietuvos Respublikai patarimus apie naujas ekonomines sistemas bei struktūrinius modelius;

b. Teikiant Lietuvos Respublikai patarimus apie privatizacijos programos paruošiamuosius darbus bei jos įgyvendinimą;

ir su įmonėmis, kurios pasinaudojo jo technine pagalba.

Spalio 26, šeštadienį, delegacija išvyko į Bostoną.

c. Teikiant patarimus pagerinti Lietuvos Respublikos ekonominiam konkuruvimui, įskaitant eksporto praplėtimą ir apmokymo programų sukūrimą, ir

2. Smulkaus verslo vystymas

New Yorko valstija gali suteikti Lietuvos Respublikai techninės pagalbos, vystant:

a. Privataus ir visuomeniniu pagrindu finansavimo modelių smulkaus verslo įsteigimui ir vystymui; ir

b. Techninę pagalbą ir apmokymo programas smulkiam verslui ir komersantams.

3. Prekybos ir investicijų skatinimas

New Yorko valstija ir Lietuvos Respublika gali sudaryti bendradarbiavimo programą stiprinti ryšiams tarp biznio organizacijų New Yorko Valstijoje ir Lietuvos Respublikoje. Tai gali apimti:

a. Pasikeitimą informacijomis apie prekybos galimybes;

b. Prekybos skatinimą per prekybines atstovybes;

c. Paramą ryšiams užmegzti tarp komercinių sąjungų, pramonės ir prekybinių asociacijų;

d. Bendrų biznio žygių vystymą;

e. Talką biznio ryšių vystymui, siekiant padidinti judėjimą tarp New Yorko Valstijos ir Lietuvos Respublikos uostų; ir

f. Paramą turizmui sukurti ir praplėsti.

4. Mokslas, švietimas ir kultūra

New Yorko Valstija gali bendradarbiauti su Lietuvos Respublika mokslo, švietimo ir kultūros baruose. Bendradarbiavimas reikėtų šiais būdais:

a. Skatinant minėtų sričių dėstytojų, mokslinio personalo bei studentų apsikeitimą tarp New Yorko Valstijos ir Lietuvos Respublikos aukštesnio mokslo institucijų;

b. Skatinant mokslinės ir švietimo informacijos apsikeitimą;

c. Skatinant bendradarbiavimą technologijos menedžmento srityse, ypatingai pabrėžiant galimus bendrus projektus tarp Kauno Technologijos Universiteto Technologijos Perdavimo Centro ir New Yorko Valstijos mokslo ir švietimo institucijų ir organizacijų; ir

d. Didinant galimybes kultūros ir švietimo mainams, kurie skatintų plėsti New Yorko Valstijos ir Lietuvos Respublikos žmonių tarpusavio supratimą.

Sutartis pasirašyta dviem egzemplioriais 1991 m. spalio 22 dieną Albany, NY.

Už New Yorko Valstiją (pasirašė)

Matilda R. Cuomo,
Tarptautinės Partnerystės Programos Direktorė;
(pasirašė)

Vincent Tese,
Ekonominio Vystymo Direktorius
New Yorko Valstija.

Už Lietuvos Respubliką (pasirašė)

Vytautas Pakalniškis,
vicepremjeras.

Lietuvos Respublikos delegacija prie New Yorko gubernatūros rūmų Albany mieste. Iš k.: Kauno Technologinio universiteto rektorius dr. Vladas Domarkas, delegacijos vertėja Vida Jankauskienė, Farmingdale SUNY provostas dr. Michael Vinciguerra, ekonomijos viceministras Klemensas Šeputis, Kauno Technologijos Perdavimo centro direktorius dr. Vladas Daugėla, vicepremjeras Vytautas Pakalniškis ir Ekonominio instituto direktorius akademikas Eduardas Vilkas. Nuotr. Kęstučio Miklo

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguojama REDAKCINĖ KOMISIJA —

Laisvės Žiburio 50-asis koncertas

Lapkričio 16 d. Kultūros Židinys bus retas koncertas — iš Lietuvos koncertuoja "Uosto-miesčio muzikantai". Dabar iš Lietuvos atvyksta nemažai įvairių ansamblių, solistų. Dėl to nederėtų koncerto pavadinti retu.

Jis ypatingas dėl to, kad tai Laisvės Žiburio radijo valandėlės 50-asis koncertas. Laisvės Žiburio radijas jau gyvuoja 25 metus. Kasmet rengia du koncertus — pavasarį ir rudenį. Taip dabar ir turime 50-ąjį koncertą. New Yorke nėra vienas sambūris, nei kokia kita organizacija nėra taip reguliariai rengusi savo koncertų, kaip štai mūsų Laisvės Žiburys. Tas pastovus koncertų ritmas — pavasarį ir rudenį — sukūrė ypatingą renginių tradiciją. Sakome — ypatingą, nes Laisvės Žiburys visada ieškojo ko nors naujo, ypatingo.

Ir gerai, kad Romas Kezys, Laisvės Žiburio direktorius, turėjo tokį norą — nepailsti ir vis ieškoti, ieškoti. Žinia, jam rūpėjo išlaikyti radijo valandėlę, suteikti jai lėšas. Tas komercinis koncertų tikslas visai tvarkoje: ieško lėšų savo vadovaujama valandėlei ir ta proga rengia koncertus, duodamas jiems ypatingą turinį.

Laisvės Žiburys iš karto užsiangažavo kaip didelių koncertų rengėjas — atsikvietė didžiausius ansamblius, pavyzdžiui, tokį Čiurlionio ansamblį, užėmė dideles mokyklų sales, ir jos visos buvo perpildytos. Atsikvietė koncertui ir Chicagos operos pajėgas.

Per tuos koncertus jis atliko du vaidmenis: New Yorko visuomenę supažindino su geriausiais meniniais vienetais. Tai praturtino žiūrovus, juos lavino, supažindino su dabartine lietuviš-

kojo meno raida.

Antra — jis ugdė ir pačius ansamblius. Kai ansambliai neturi kur koncertuoti, jie nyksta. Tik tai, kad jautiesi esąs reikalingas, ugdo meno vienetus ir atskirus menininkus. Galėdami gastroliuoti, ansambliai stiprėja ir patys labiau tobulėja.

Kai tik susidarė šios tokios galimybės arčiau draugauti su Lietuva, jis pirmas iš Vilniaus atsigabeno universiteto ansamblį Raitiljo. Ir koks buvo visų džiaugsmas, kad atvyko mūsų broliai iš tėvynės. Ir jiems buvo didis džiaugsmas, kad pamatė ir sutiko Amerikos lietuvius.

Ir nuo tada prasidėjo ištisa grandinė įvairiausių koncertų — ansamblių, pavienių solistų. Atvykę iš Lietuvos, turėjo progos čia pamatyti visai kitą — laisvą gyvenimą. Čia galėjo ir šiek tiek uždirbti, nusipirkti, namo parsivežti.

Buvo visokeriopa nauda — ir atvykusiems ir čia esantiems. Atvykdavo įvairios pajėgos, kartais ir gana kuklios, bet mes juos priėmėm, iš klausėm, paplojom, nes puikiai supratom, ką reiškia jiems tokios gastrolės. Gi mums, Amerikos lietuviams, davė progos susipažinti su jų grupėmis, pavieniais dainininkais, aktorais. Ir tai buvo labai naudinga. Mes pažinome vieni kitus, labiau pasijutome esą viena tauta.

Dažniausiai New Yorkas buvo pirmoji vieta, kur tie ansambliai koncertuodavo. Tuo pačiu, keliaudami jie per lietuviškas kolonijas, glaudino abi puses, stiprino ryšius. Kartais ir grįždami į Lietuvą, jie čia sustodavo ir atlikdavo programas.

Taigi, Laisvės Žiburys ir buvo vienas iš svarbiausių didelių renginių propaguotojų, suorganizuvo niekada nematytas progra-

Vienas plačiausiai skaitomų Italijos dienraščių *Repubblica*, leidžiamas Romoje, spalio pirmos savaitės spalvotame priede "Il Venerdì", išspausdino labai platų, gausiai iliustruotą straipsnį apie Pabaltijo kraštus antrašte "Sveiki, sugrįžę į Europą". Jo autorė Antonella Barina Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje lankėsi rugpjūčio pabaigoje, kaip tik tuo metu, kai po nesėkmingo perversmo Maskvoje, Vakarų valstybės viena po kitos ėmė pripažinti nepriklausomus Pabaltijo kraštus.

Kai kiti neišdrįso ar nesugebėjo pakelti renginio sunkumų, tai atliko Laisvės Žiburys. Jis New Yorko visuomenę, taip pat ir aplinkos visuomenę, supažindino su tokiais vienetais, prie kurių kiti nebūtų priėję ir jų nepažinę. Pažinome ir dabarties nuotaikas Lietuvos menininkų tarpe, ir jų profesinį pasiruošimą, jų pajėgumą.

Esame dėkingi Laisvės Žiburiui už tą platų mostą, rengiant savo koncertus, už tas naujas ir labai retas programas ir linkime kuo geriausias sėkmės. Dabar yra kur kas geresnės galimybės bendrauti su Lietuva, nes ji laisva. Tai ir pasirinkimas menininkų yra laisvas ir daug lengvesnis. Linkėdami sėkmės ateičiai, laukiame naujų didelių ir įspūdingų koncertų, vaidinimų, įvairių pasirodymų. Tačiau pridėdame prašymą — neužmirškite ir čia esančių pajėgų!

"SVEIKI, SUGRĮŽĘ Į EUROPA"

— Italės įspūdžiai iš Pabaltijo valstybių —

Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, — rašo straipsnio autorė, — nepriklausomybės pripažinimų srautas buvo sutiktas ramiai, santūriai džiaugsmu, be perdėtos euforijos. Pabaltiečiai, su jais būdinga šiaurės tautų ramybe, be triukšmo nukėlė Lenino paminklus, nuo sienų nukabinė sovietinių didvyrių atvaizdus, nesikarščiuodami ir nepažeisdami juridinių procedūrų, pradėjo baudžiamąsias bylas prieš susikompromitavusius komunistus. O vis tai dėl to, kad nepriklausomybės atgavimas Pabaltijoje laikomas ne atsiskyrimu nuo grūvančios imperijos, bet istorinės tiesos atstatymu. Pabaltijo tautos per visą savo istoriją priklausė krikščioniškajai Europai — Romos Vakarų Imperijai. Talinas, Ryga ir Vilnius niekuo nesiskiria nuo Hamburgo, Liubeko ar Gdanskio, nes tiek savo išore, tiek vidumi priklauso tai pačiai Vakarų Europai.

Grįžimo į Europą sąjūdis prasidėjo maždaug prieš ketverius metus. Iš pradžių nedrąsiai, prisidengiant perestroikos šūkiams, prasidėjo ekologinis judėjimas, protesto akcijos prieš atominę jėgainę Lietuvoje statybą, prieš jūros, upių, ežerų, miškų ir oro teršimą, aplamai prieš sovietų technologiją: seną kaip archeolo-

ginės iškasenos.

Pagarba gamtai išplaukia iš senosios baltikos pasaulėžiūros, iš tikėjimo gamtos ir žmogaus vientisumu ir abipusia priklausomybe. "Perėjau sidabro girią, nenulaužiau nė vienos šakos" — šitaip skamba viena latvių liaudies daina. Meilė gamtai ir tautiniams papročiams greit išaugo į atvira kovą už nepriklausomybę. O nepriklausomybės kovą visada lydėjo daina, vyko savotiškai taiki dainuojanti revoliucija. O tuo pačiu metu, kai minios aikštėse ir gatvėse dainavo, kita trijų tautų dalis — intelektualai — kruopščiai dirbo kitą darbą: palaipsniui jėjo į valdžios struktūras, steigė demokratines partijas, iš parlamento išstūmė sovietų pataikūnus ir galop vienašaliu tautu pritarimu paskelbė nepriklausomybės atkūrimą. Kai Maskvoje žlugdė krautinių komunistų nevykęs perversmas, tada ir Kremlius buvo priverstas pripažinti tris naujas valstybes.

Pabaltijo tautų tragedija truko daugiau negu 50 metų. Ji prasidėjo II Pasaulinio karo išvakarėse pasirašytu Molotovo-Ribentropo paktu, kurio pasekmėje Lietuva, Latvija ir Estija atsidūrė Sovietų įtakos sferoje. Greit po to prasidėjo atvira trijų valstybių okupacija, komunisti-

nių vyriausybės steigimas, ūkio kolektyvizacija, daug ideologinių barbariškumų, masiški tremimai į Sibirą.

Ne kiek geriau buvo ir vokiečiams įsiveržus į Pabaltijį. Tada prasidėjo rudasis teroras. Dar po kelerių metų vėl sugrįžė Sovietai pradėjo naujas deportacijas, su šaknimis mėgino išrauti katalikišką, liuteronišką, ir net žydišką tikėjimą, naikino knygas, kuriuos režimui nusikalto savo švietėjišku pobūdžiu, o gotikiniuose ir barokiniuose miestų senamiesčiuose pristatė socrealistinių griozdų.

Pokario metais buvo skaudžiai pažeistos Pabaltijo respublikų tautinės proporcijos. Iš tolimiausių imperijos užkampių buvo atvežti milijonai imigrantų, dažniausiai beraščių darbininkų, kurie savo grubiais papročiais ėmė kėsintis į aristokratišką lygio baltišką kultūrą.

Autorė pažymi, kad Pabaltijoje jau nuo septynioliktojo amžiaus elementarus švietimas buvo privalomas, o šio šimtmečio pradžioje Pabaltijo kraštuose beraščių buvo tik apie keturis procentus, kai tuo tarpu Rusijoje tuo pačiu metu net 86 procentai gyventojų buvo analfabetai.

Visokiais būdais Sovietai mėgino suniveliuoti: susovietinti ir surusinti šį Vakarų Europos lopinėį prie Baltijos jūros. Kodėl jiems tai nepavyko, straipsnio pabaigoje aiškina estas filologas Mart Aru: "Mes, pabaltiečiai, esame šurkščiai užgrūdinti. Daugelis mėgino sugriauti mūsų civilizaciją, bet mes esam išprusę ir atidūs, esame kietos valstietiškos prigimties; tylus ir atsparūs, pripratę sėkmingai pakelti aplinkos spaudimą, sugebantys išlikti savimi, neklausyti tų, kas mėgintų mus pamokyti. Šis mūsų būdas ir tokia laikysena kaip tik mus ir išgelbėjo".

— Bronius Kuzmickis, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo vicepirmininkas, ir Emanuelis Zingeris, parlamento užsienio komiteto pirmininkas, lankėsi Argentinoje, pasimatė su viceprezidentu ir Algimantą Raštuską paskyrė garbės konsulu Argentinoje.

Procesija Amerikos katalikų Nekalto Prasidėjimo bazilikoje Washingtono, minint Šiluvos Marijos lietuvių koplyčios šventinimo 25 metų sukaktį. Iš k.: arkivysk. Charles Salatka, vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Sigitas Tamkevičius, SJ, Antanas Deksnys. Nuotr. Teresės Meiluvienės

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS
NEGRĮŽTA ARKLIU.

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

21

Tačiau, archeologinių radinių dėka, Abraomas lieka tikrai istoriškas asmuo. Nors Abraomas turėjo ypatingą santykį su Dievu ir savo tikėjimu tapo retu žmonijos pirmūnu, jis lieka konkretus istoriškas asmuo.

Vejamės vakaro saulę...

Ahmedas važiuoja sparčiai. Man berikuoju mintis apie Eblos reikšmę šv. Rašto studijoms, jis mane pravežė pro Hamą ir Homs'ą. Nestojame. Hamoje atkreipė dėmesį į griuvėsius miesto centre ir pridūrė.

— Čia vyko skerdynės...

Alavitai, viena šįjūtų musulmonų sektų, buvo sukilusi prieš Sirijos prezidentą Hafez Asad'ą. Šis be gailės juos išžudė. Ahmedo apie tai daugiau nesiteirauju. Jis pats daugiau nieko nesako. Ar Ahmedas yra alavitas? Saulė vis arčiau akiračio vakaruose.

— Ar spėsime užsukti į Ma-

lulą? — klausiu.

— Tik pusvalandžiui...

Maalulos gyventojai kalba aramėjiškai

"Maalula" reiškia "įėjimas". Vos pasukus iš vieškelio, pamatai Maalulos vardo prasme: slėniu "jeinama" į kalnus. Saulės jau nebematome. Ji jau slepiasi už kauburių. Tačiau dar šviesu. Slėnyje vynuogynai, slėnio šonai uolos, o slėnio gale matosi it kregždžių lizdai Maalulos namai. Maalula — spalvingiausias Sirijos miestelis! Gyventojai krikščionys, kalbantys aramėjų kalba, kuria kalbėjo Jėzus. Tai reta salelė arabų jūroje!

Maalulos žmonių kalba, išlikusi iki mūsų laikų, išlaikė gyvą aramėjų kalbą, kadaise buvusią pietvakarių Azijos prekybos ir diplomatijos *lingua franca*. Būdinga, kad mokykloje jos nemokoma, nėra spausdinami laikraščiai, o tačiau ji gyva ir gajai. Vaikai gatvėse kalba aramėjiškai!

Gailiuosi neturėdamas priemonės įsirašyti vaikų pokalbį.

Ahmedas man primena, kad turiu tik pusę valandos. Dar 60 km iki Damasko! O Maalula turi bent du tūkstančius gyventojų. Namai ant uolos briaunų bei šlaitų ir gatvėlių rezgynys — spalvingas chaosas. Tik vaikų vedamas surandu Mar Sarkis vienuolyną. Malonus prancūzas vienuolis tuojau siūlo apsigostoti nakčiai... Pasitenkinu pasižvalgymu nuo vienuolyno balkonėlio į apačioje išsidraikiusią Maalulą ir sambrėškio gaubiamą "įėjimo" slėnį.

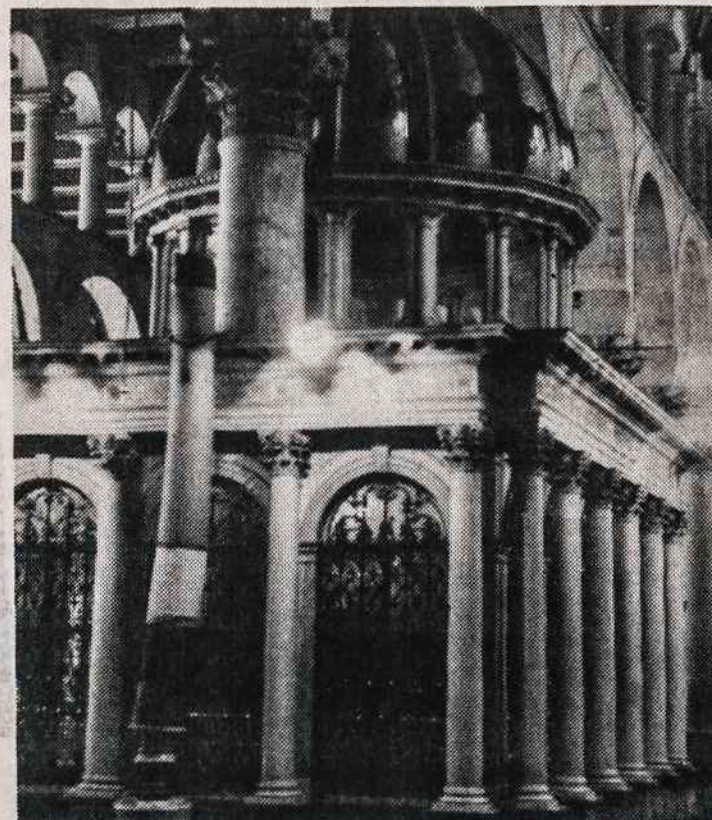
Damaskas — omejadų kalifato sostinė

Islamas, tiesa, gimė Mekoje (Makkah), augo Medinoje, bet tapo imperija Damaske. Pranašo Mahometo įpėdiniai save vadino kalifais. Pirmieji keturi kalifai turi rašidūnų — "teisėtai valdžiusiųjų" pravardę. Pirmieji du kalifai buvo kilę iš priešislaminės Mekos visuomenės nereikšmingųjų klanų, gi trečiasis, vardu Utmanas, buvo turtingo Mekos omejadų klanu narys. Su Utmano mirtimi prasidėjo islamo skilimas. Mat ketvirtasis kalifas — Alis, Mahometo pusbrolis ir žentas, pantūdo mažinti omejadų įtaką. Bet išėjo visai priešingai. Omejadai sukūrė savo dinastinį kalifatą, o Alio sekėjai, jam tragiškai žuvus,

davė pradžią naujam poslinkiui islame — šijizmui. Tokiu būdu kilo dvi šakos islame: sunitai — ortodoksai musulmonai, ir šijitai — lakūs Alio sekėjai. Omejadų dinastija viešpatavo Damaske visą šimtmetį — nuo 661 m. iki 750 m. po Kristaus. Iš Damasko jie plėtė islamo imperiją ir Rytuose — Indijoje bei Kinijoje — ir Vakaruose. Omejadų armijos persikėlė per Gibraltarą ir,

perlipusios per Pirenėjus, brovėsi į pietinę Prancūziją. Damasko kalifai kūrė net laivyną Kipriui ir Bizantijai užpulti.

Mano viza baigiasi už trejeto dienų. Noriu likusį laiką praleisti omejadų kalifato sostinėje — Damaske. Čia būta Apaštalo Pauliaus, čia būta šaunaus krikščioniško centro, čia islamo kalifai mokėsi valdyti "pasaulį" Allos vardu.

Koplytėlė Damasko omejadų mečetėje. Pasak musulmonų, joje saugama šv. Jono Krikštytojo galva. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Omejadų mečetė su trim minaretais

Patirtis liudija, kad geriausiai galima įsiminti lankomas vietas vaikstant. Ir Damaske naudoju tą savo patirtimi įsigytą išmintį. Žinoma, reikia pradėti tuo, kas labiausiai domina.

Omejadų mečetė, kadaise matyta, buvo palikusi gilų įspūdį. Mat imamas — islamo pamaldų vedėjas, rodydamas į mečetės viduje stovinčią koplytėlę, kurioje esą laikoma šv. Jono Krikštytojo galva, keliskart pakartojo: "Kas nelaiko Isa ir Yahya Dievo pranašais, negali būti musulmonu"! Isa — arabiškai Jėzus, o Yahya — Jonas.

Mečetė milžiniška. Tai šauniausia Damasko šventą vieta. Ji stovi ant prieškristinės Hadado — Perkūno dievo šventovės. Ir romėnai čia kadaise garbino Jupiterį Damaskietį. Krikščionis imperatorius Teodosijus IV kristiniame amžiuje ją perdėrbo į baziliką šv. Jono Krikštytojo garbei, o musulmonas kalifas Al-Walidas 708 m., norėdamas duoti Damaskui omejadų dinastijos vertą mečetę, ją atėmė iš krikščionių. Laimei, musulmonų architektai nebuvo nuožmūs ikonoklastai. Bazilikos sraungas, net šv. Jono Krikštytojo koplytėlė jos viduryje, nebuvo pažeista.

(Bus daugiau)

Dail. Giedrės Montvilienės "Amerikana", aliejus. Nuotr. Liudo Tamošaičio

RUDENS DAILĖS PARODA KULTŪROS ŽIDINYJE

4

Giedrė Montvilienė žiūrovą patraukia keliais atvejais. Anksčiau ji savo paveikslus kurdavo spalvotais pieštukais, dėdama liniją prie linijos. Iš toliau atrodė, kad tai tapyba. Tik iš arčiau priėjęs pamatai tikrąją techniką.

Ir šios parodos kūrinių pirmas įspūdis buvo, kad jie sukurti pieštukais, nes priminė jos stilių. Tačiau tai buvo aliejinė tapyba. Paveikslas ištapytas labai švariai, patraukliai.

Jos visa tapyba turi lengvą surrealistinį charakterį, į kurį įdėta daug simbolizmo. Ji mėgsta savo vaizduojamus objektus padidinti. Atrodo, kad jie sunkiai telpa paveikslų rėmuose. Tai šukuria iliuziją, kad čia yra didelis pasaulis, ir drobėje matai tik dalį to pasaulio. Ir tas pasaulis turi romantinę nuotaiką, meilę aplinkai, praeičiai.

Parodoje buvo išstatyti du jos paveikslai — Amerikana, ir Mayu likimas. Pirmasis, kaip pats vardas rodo, skirtas pagerbti Amerikai, antrasis — praskleisti Meksikos mistiką. Pirmajame dominuoja didelė Amerikos vėliava, kuri uždengia visą drobės plotą. Įvesti senoviški buteliai, didelė sraigė ir peteliškė. Visa tai simbolizuoja ir praeitį, ir jūrą, ir gamtą.

Antrajame dominuoja didokas meksikietės veidas ir aplinkui įvairios meksikiečių kultūros figūros ir simboliai. Nuotaika tikrai mistiška.

Savo dydžiu ir savo turiniu, savo romantika paveikslai labiausiai dominuojantys parodoje.

Dailininkė aktyviai reiškiasi ir amerikiečių parodose, ir ten ji yra mieliai priimama ir vertinama.

Nijolė Macelytė yra uoli lietuviškų parodų dalyvė. Ji senokai įsijungė į vasario mėnesį rengiamas parodas. Su kiekviena paroda ji keitėsi, tobulėjo jos technika, skaidrėjo jos pasaulis. Šie jos trys paveikslai, trys abstraktai, atlikti aliejaus technika, buvo jau bene geriausi iš jos kūrybos. Elementai paimti iš gamtos. Tai daugiausia medžiai, jų lapai, gėlės. Jie sujungti į bendrą labai dinamišką kompoziciją, suskaldyti lenktomis linijomis, kurios primena lyg kokius medžius, lyg ilgus lapus. Įvedami ir geometriniai motyvai — trikampiai, kurie primena kažkokią matematinę realybę.

Džiugina ir jos pasiektas techninis švarumas, spalvų uždėjimas, žaismingumas.

Tikrai pasidžiaugi šia dailininke, jos didele meile menui, jos pažanga. Kuo geriausias kūrybos ateičiai!

Algimantas Ragus yra moks-

lus baigęs Lietuvoje, persikėlęs gyventi į šį kraštą ir čia pastoviai įsitvirtinęs. Jis įsijungė į New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjungą.

Jis abstraktinio meno puoselėtojas. Nors visi trys jo paveikslai turi skirtingus pavadinimus, bet jie panašūs. Atrodo, lyg kokie pailgi pilki debesys sukasi, ieškodami sau vietos ir norėdami atkreipti dėmesį. Paveikslų pavadinimai: Artėja ruduo, Paskendęs karo laivynas. Kasdienybė. Pavadinimai rodytų jo polinkį į simboliką, į filosofinių minčių sprendimą, bet — iš jo kūrinių matai tik vieną jo bendrą pasaulį, kuris yra gana tamsokų, pilkų spalvų.

Agis Šalpuskas yra bent kelis kartus dalyvavęs vasario mėnesio parodose. Anksčiau dalyvavo su savo tapybos darbais, dabar pridėjo ir dvi medžio skulptūras.

Skulptūros abstrakčios, daugiau primenančios laukų akmenis; jų paviršius išraižytas kalto brūkšniais. Tai suteikia tom formom daugiau šešėlių žaismo ir įvairumo.

Tapyba atlikta aliejumi. Abu paveikslai vaizduoja pajūrio temas, kurios traktuojamos impresionistiškai. Pažymėtina, kad pirmasis jo paveikslų planas yra

Petro Vaškio dekoratyvinė vaza, šamotas. Nuotr. Vytauto Maželio

gana tamsus, niūrus, tik paskui jau atsiveria jūra su savo spalvom ir žaismu.

Clara Šviedrienė, dail. J. Bagdono surasta ir gyvenanti Great Necke, dalyvavo pirmą kartą mūsų parodose. Trys paveikslai: Vaisiai — pastelė; Kolažas, Kompozicija — abu akrilais.

Dailininkės kuriamas pasaulis yra abstraktus, bet pasižymi savo kultūra; skoningai ir ramiai komponuojamos spalvos, įvairios formos. Jos pasaulis darnus, nenori nieko nustebinti, bet žiūrovą patraukia savo švaria technika, meile menui.

Zenonas Ūselis, pastelės meisteris, daugelio šių lietuviškų parodų dalyvis, esmiškai — simbolistas. Pastelė jis kuria realią tikrovę, kuri taip sugrupuojama, užakcentuojama, kad nuveda į platų minčių pasaulį. Gamtoje jis mato simboliką, nueinančios saulės šviesą, ir čia pat iškylančią tamsą. Paveikslas, skirtas išdraskyti sodybai prisiminti, rodo tėviškės karo vaizdus, kur sukontrastinami šviesūs ir tamsūs tonai, kur sulaužytos ir formos. Tą pačią nuotaiką pratęsia ir paveikslas "Žiauriojo amžiaus palikimas".

Būtina čia pažymėti, kad jis yra dail. Giedrės Montvilienės tėvas. Ir Giedrės motina taip pat menininkė, dalyvavusi lietuvių parodose.

Julius Valiūnas jau dalyvavo mūsų parodose. Čia išstatė vieną paveikslą, kuris buvo pakeistas, ne tas, kuris nurodytas kataloge. Tai buvo didelis paukštis, lyg erelis, sudramatintas, atliktas juoda spalva, ekspresionistinės nuotaikos.

Viktorui Vizgirdai pagerbti buvo išstatyti trys gamtovaizdžiai, atlikti akriliko technika. Tai iš jo vėlybesnio kūrybos laikotarpio, kuris pasižymi spalviniu dulsimu. Dominuoja medžių formos, kurios labai užakcentuojamos. Kai kur įvesti ir namų motyvai, bažnyčios bokšteliai.

Šiuo metu dailininkas sunkiai serga. Jis mieliai dalyvavo šiose lietuvių parodose. Tad jis ir buvo prisimintas tokiu būdu. Paveikslai paimti iš Tėv. Leonardo Andriekaus sutelkto paveikslų rinkinio.

Kęstutis Zapkus, nors ir gyvena Manhattane, bet jis negalėdavo dalyvauti čia rengiamose lietuvių parodose, vis sakydamas, kad esą sunku atgauti jo paveikslus į parodą. Jie esą didelio

Kultūros Židinyje spalio 12 įvyko rudens dailės paroda, kurią surengė New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga. Nuotraukoje — parodos dalyviai ir garbės svečiai. Iš kairės pirmoje eilėje: Tėv. Leonardas Andriekus, Aidų redaktorius, lietuviškojo meno puoselėtojas, Elena Kepalaitė, Juozas Bagdonas — NY Lietuvių Dailininkų Sąjungos pirmininkas, Lietuvos užsienio reikalų viceministeris Gediminas Šerkšnys, Nijolė Macelytė, Giedrė Montvilienė, Petras Vaškys; antroje eilėje iš kairės: Vida Krištolaitytė, Rima Bružienė, Narūnas Bukauskas, Marija Žukauskienė, Vladas Žilius, Paulius Jurkus. Nuotr. Liudo Tamošaičio

formato.

Dabar, dail. Vidos Krištolaitytės triūsų, parodai buvo atvežtas vienas jo nedidelis škiecinio pobūdžio paveikslas. Dailininkas yra abstraktinio meno puoselėtojas, kur paveikslą sudaro daugybė mažų formų pasikartojimas. Paprastai jis ištaupo labai rūpestingai, švariai. Čia atliktas škieciniame stiliuje, ieškoma kompozicijos, ritmo ir spalvų judesio.

Vladas Žilius jau pažįstamas iš ankstesnių parodų, nors gyvena tolokai — Bronxe, atgabeno vieną kūrinių — aliejinę kompoziciją, kuri pasižymi spalvų šviesumu, spalvingumu, giedria nuotaika, dinamika. Ir jis tapo didelio formato paveikslu, kurių į tokią parodą atvežti jau beveik neįmanoma, — reikėtų didelio sunkvežimio, kurio samdymas pareikalautų didelių išlaidų.

Dabar pasikeitė ir dailininko koloritas — patamsėjo spalvos, įvedamas to paties ritmo pasikartojimas įvairiuose pustoniuose. Šiame paveiksle to visai nėra. Tai jo ankstybesnės kūrybos laikotarpis čia buvo pavaizduotas.

Marija Žukauskienė, visų parodų dalyvė, tapo aliejumi. Čia išstatė jūros gamtovaizdį, žiemą ir gėlės žiedą, kuris buvo nutapytas didelėje drobėje. Tapo impresionistinėje realistinėje nuotaikoje, dominuoja gelsvas, rudas koloritas.

Petras Vaškys gyvena prie Philadelphijos, bet visada dalyvauja šiose mūsų parodose. Jis yra skulptorius, keramikas, ir jo specialybė — dekoratyvinės vazos, kurios statomos sode arba kieme, prie tvenkinių, maudymosi baseinų.

Čia buvo išstatytos trys vazos, kurios priminė lyg kokius slaptingus žibintus, lyg susimąsčiusias figūras. Jis yra geras savo specialybės meisteris, vazos padarytos labai tiksliai, švariai, patraukliai. Jis ilgą laiką profesoriaus universiteto meno mokykloje, dėstydamas keramiką. Savo namuose turi gerą studiją, kur vazas sukuria, o išdegti veža į meno mokyklos krosnis.

Džiaugiamės Petro Vaškio entuziazmu, kad dalyvauja šiose parodose, nugalėdamas nemažą atstumą.

Baigiamosios pastabos

Parodos atneša džiaugsmą ir kažkokią šviesą, kad žmonės kuria, kad atskleidžia naujus pasaulius. Pasidaro laikas užpildytas.

Bet žmonės menui teskiria mažai dėmesio. Ir ši paroda susilaukė kokio pusantro šimto lankytojų. Įdėta daug darbo į pačią kūrybą. Tą darbą atlieka dailininkas savaime, nes jį skatina jo pašaukimas. Daug darbo įdėta ir į parodos surengimą. Per mažą talkos. Reikėtų ieškoti būdų, kaip sutelkti parodos rėmėjus, tokius rengėjus, nes be parodų neapsieisime.

Po ilgesnės pertraukos ši New Yorko Lietuvių Dailininkų paroda tegu padaro pradžią naujam parodų sezonui. Norime matyti daugiau bendrų parodų, norima ir individualių parodų. Tokie individualios parodos gali surengti daug kas iš tos parodos dalyvių.

Dėkojame valdybai už šį renginį ir laukiame naujų parodų. (p.j.)

MISIJA ATLIKTA...

Šių metų spalio 27 dieną LTM Ansambliis "Čiurlionis" savo narių susirinkime balsų dauguma nusprendė savo penkiasdešimties vienerių metų garbingą veiklą nutraukti ir visus archyvus bei likusį ansamblio turtą perduoti Lietuvai. Spaudos ir visuomenės atstovai buvo apie tą liūdną sprendimą painformuoti spaudos konferencijoje spalio 30 dienos vakare. Ansamblio ilgametis pirmininkas Vladas Plečkaitis, vicepirmininkė Violeta Žilionytė-Leger, sekretorė Virginija Juodišytė-Rubinski ir kanklių orkestro vadovė Ona Mikulskienė išreiškė savo skaudžius jausmus ir apgailestavo ansamblio istorijos pabaigą.

Raštiškame susirinkimo pranešime aiškinama, kad vadovo ir prieauglio trūkumas verčia ansamblių užsidaryti. Dauguma jo narių, išdainavusių 20, 30 ir net 40 metų, jaučiasi pasenę ir pavargę, o intensyviai kviečiamas jaunimas neatėjęs į talką.

Pirmininkas Vladas Plečkaitis pasidžiaugė atliktais didelėmis apimties darbais, išleidus tris Alfonso Mikulskio kūrybos knygas ir Vacio Kavaliūno parašytą ansamblio istoriją *Gimtosios žemės giesmė*, kurioje atsispindi ansamblio įkūrėjo, jo vadovų ir narių veikla, su šimtais istoriškų nuotraukų. Po pasaulį pasisklidę buvę ansamblio nariai, rėmėjai ir gerbėjai, be abejo, susidomės tuo leidiniu. Jį galima įsigyti, užsakymus siunčiant

leidėjų komiteto išdininkei šiuo adresu: Ona Jokūbaitienė, 3000 Hadden Road, Euclid, OH 44117, pridėdant 15 dol. čekį ir 2 dol. persiuntimo išlaidoms padengti.

Ansamblio veiklos nutraukimas paliks gilią spragą išeivijos kultūriniam gyvenime, nors narių didžiama jautė, kad ansamblis atliko savo misiją, išeivijoje puoselėdamas lietuvišką dainą ir dainą kovodamas už Lietuvą. Lietuvai atgavus laisvę, uždavinys lyg esą atliktas...

Graudu, kad jaunimas neužpildė retėjančių ansamblio narių gretų, tuo pastūmėdamas tą nuostabų muzikinį vienetą užversti savo garbingos istorijos paskutinį lapą. Pereitą vasarą ansamblio labai sėkmingas gastrolietas Lietuvoje įgyvendino jo įkūrėjo Alfonso Mikulskio svajonę ansamblių sugrąžinti į Lietuvą, bet šių metų pradžioje koncertai Brooklyne ir Philadelphijoje tapo "gubės giesmėmis", nors nestigo nei gerų linkėjimų, nei palankių atsiliepimų.

Aurelija M. Balašaitienė

LEIDINYS APIE ŽALGIRIEČIŲ VIEŠNAGĘ

Edvardas Šulaitis

Lietuvoje pasirodė liuksusinis leidinys apie Vilniaus "Žalgirio" jaunųjų futbolininkų vizitą JAV 1989 m., pavadintas "Trispalvė virš Daloso". Tada žalgiriečiai buvo atvykę žaisti į tarptautinį turnyrą Dallas mieste, o prieš tai savaitę laiko praleido Chicagoje. Apie viešnagę ir žaidimus šiuose dviejuose miestuose ši knygelė (turi 36 didoko formato puslapių) ir kalba.

Redaktorius Rolandas Barysas (jis irgi buvo delegacijos narys) įžanginiame žodyje, tarp kitko, sako: "Sėkmingam jaunųjų žalgiriečių debutui Dallas Cup turnyre nemažai padėjo Amerikos lietuviai, sudarę sąlygas savaitei treniruotis ir žaisti draugiškus susitikimus Čikagoje. Viešnagė šiame mieste buvo naudinga ne tik sportiniu požiūriu, bet ir bendražmogiškuoju. Delega-

cijos nariai, apsisostę tautiečių šeimose, galėjo susipažinti su jų gyvenimu, sužinoti toli nuo tėvynės atsidūrusių žmonių lūkesčius, jausmus savo gimtajai žemei, tradicijoms, papročiams, kalbai, kultūrai".

Leidinyje labai gausiai iliustruotas spalvotomis nuotraukomis (o jų atspausdinimo kokybė labai aukšta). Nuotraukų autoriais žymimi: Zigmas Degutis, Jonas Pleirys, Edvardas Šulaitis, Birutė Bulotaitė ir Rolandas Barysas.

— Lietuvių gimnazija Klaipe, vadinama Vytauto Didžiojo vardu, 1992 m. gegužės 15-17 d. minės savo 70 metų sukaktį. Toje gimnazijoje mokėsi ar ją baigusieji prašomi rašyti: Romas Bloškys, S. Daukanto 31, K. Donelaičio vid. mokykla, 5799 Klaipe, Lithuania.

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMUI PRAĖJUS

Spalio 16 - 17 dienomis vyko Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo direktorių suvažiavimas, Brockton, MA, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolyne. Seimą globojo direktorė Stasė Gofensienė ir Brocktono Balfo skyriaus pirmininkas Juozas Dabrėga.

Gal būt mes dar neatsipeikėjome iš dėkaus, kad išsilaisvino Lietuva, o gal nusprendėm, kad dabar jau Lietuvoje nėra šalpos reikalingų, bet šiame suvažiavime direktorių dalyvavo labai negausiai. Iš esamų 33 direktorių suvažiavime dalyvavo vos trečdalis, kai kurie paskyrė įgaliotinius, bet ne visi.

Sunku, suprasti ir pateisinti tokį direktorių abejingumą šalpos problemoms. Direktoriai nustato valdybai šalpos darbo gaires. Šis suvažiavimas turėjo numatyti, kaip sustiprinti ir pagerinti Balfo šalpos darbą Tėvynėje.

Dabar Lietuvai šelpti atsirado daug lengvesnės galimybės, reikia ieškoti būdų per draugiškų valstybių diplomatus ir kitus slaptus kontaktus, norint sušelpiti kenčiančiuosius Sibire ar Lietuvoje vaistais, apranga ir maistu. Iš dabar gaunamų padėkos laiškų matyti, kad jiems tie siuntiniai Sibire išgelbėjo gyvybę.

Suvažiavime dalyvavusi Balfo centro pirmininkė Marija Rudienė pasakė: "Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir palengvėjus sąlygoms tą šalpa pristatyti, dabar turim padidinti mūsų pastangas šalpa sustiprinti, o šelpiamųjų padidėjo".

Anksčiau Balfas koncentravosi šelpti išvežtuosius į Sibirą ir Suvalkų trikampio lietuvius, o dabar numatoma padidinti pastangas šelpti Lietuvoje grįžusiuosius iš Sibiro, todėl daugiausia šalpos darbas yra koordinuojamas su Tremtinių Sąjunga.

Nesiriboja Balfas vien tremtinių šelpimu, šelpiama daug vargšų ir ligonių, nukentėjusių nuo karo, suluošintų Sibire ir invalidų.

Pirmininkė savo pranešime paminėjo atvejį, kuris nevienam klausančiam išspaudė ašarą. Ji gavo prašymą iš Lietuvos, ir jame rašoma, kad gyvena šeima, kurios vyras neturi kojų, bet yra siuvėjas, ir nori pats užsidirbti duoną, bet kad galėtų siūti, jį žmona užsidėjus ant nugaros turi nunešti ir pasodinti prie stalo, kur jis siuva. Jis prašo, gal galima būtų gauti važiavimą kėdę. Balfo centras, patikrinęs faktus, tuojau jiems nupirko už \$1000 kėdę ir ją pasiuntė. Centras gavo padėkos laišką, kuriame sakoma, kad "iš dėkaus ir dėkingumo Amerikos lietuviam abu su žmona verkia ir prašo, kad Dievas juos laimintų".

Tai tik vienas pavyzdys, kaip Balfo ranka mažina tautiečių vargą. Balfo centras gauna šimtus padėkos laiškų iš gyvenančiųjų Lietuvoje, grįžusiųjų iš Sibiro, Suvalkų trikampio ir iš kitų pasaulio šalių. Nesvarbu, kur jie bebūtų, jei reikia tautiečiams pagalbos, Balfas juos sušelpia.

Tikėkimės, kad naujai išrinktieji Balfo direktoriai ateinančiais metais ras laiko ir noro daugiau dalyvauti metiniam suvažiavime, aptarti, kaip pagyventi Balfo veiklą, kad ji būtų dar sklandesnė.

Prasideda Balfo skyriuose šių metų rudens aukų rinkimo vakas. Būkim dosnūs tiems tautiečiams, kurie sulaukė nepriklausomos Lietuvos, bet negali pilnai džiaugtis dėl nesveikatos ar skurdo. Suteikim jiems progą pajusti, kad jie gali pasitikėti Amerikoje gyvenančiais savo tautiečiais, kurie per Bendrą Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą palengvins jų sunkią dalią.

Balfo direktorius
Vladas Audėnas

UŽJŪRIO TAUTIEČIŲ KAVA
GAIVINA PARLAMENTO
SAVANORIUS

"Sūneli, Tėvynė tave šaukia". Šios dainos žodžiai buvo aiškiai girdimi sovietinių tankų vikšrų džeržgimo fone. Jie skambėjo lūpose žmonių, kurie buvo susirinkę ginti parlamento. Rūmuose budėjo savanoriai, pasiryžę kiekvieną minutę atiduoti savo gyvybę už Lietuvos laisvę.

Apie tai daugiau sužinoję, Chicago ir apylinkių lietuviai pasitarė, kad tiems savanoriams reikėtų pasiūsti pradžiai nors kavos, kad atsigaivinę, būtų žvaliesni. Jie suaukojo pinigų, už kuriuos buvo nupirkta kavos ir registruotu oro paštu pasiūsta į Lietuvą patikimam asmeniui, kad ją perduotų savanorių vadovybei.

Tikėjomės, kad kava pasiekė virtuvę per kelias savaites. Deja, siuntinėlis, išsiųstas vasario 14 d., pasiekė savanorius tik balandžio 2 d. Tą patį rytą jau buvo pavaišinti kava savanoriai ir parlamentariai, apsigyvenę parlamento rūmuose.

Gegužės pradžioje antras kavos siuntinėlis pasiekė savanorius. Džiaugėsi vyrai, gaivindami karštą kavą.

Trečias siuntinėlis, išsiųstas vasario 21 d., pasiekė savanorius gegužės 29 d. Apdraustu oro paštu kava keliavo tris mėnesius ir 8 dienas.

Netrukus savanorius pasiekė ir ketvirtas siuntinys, išsiųstas iš Ft. Lauderdale, FL, per Caritas.

Rugsėjo pradžioje išsiūsta 247 svarai tirpios kavos, 100 svarų cukraus, 1000 pakelių arbatos, 2,500 aspirino tablečių ir 10 pasaldinto pieno dėžučių. Šiam siuntiniui aukojo lietuviai iš daugelio Amerikos miestų. Omaho

nedidelė lietuvių kolonija surinko ir atsiuntė \$705. Taip pat aukos pasiekė iš Kanados, Clevelando, Washingtono, Californijos, New Jersey, Massachusetts ir ypač iš Chicagos ir apylinkių. Šį siuntinį globojo ir persiuntimą apmokėjo JAV LB Švietimo taryba.

Savanoriai dėkoja visiems, kas prisidėjo aukom, pinigų rinkimo darbais, dėkoja organizacijai Caritas ir JAV LB Švietimo tarybai už persiuntimą, išveivijos spaudai — už informaciją.

Šiandien prie parlamento rūmų jau ramiau, bet barikados dar tebestovi, savanoriai dar budi. Negalima užmiršti, kad per 50 omonininkų yra "dingę" Lietuvoje, o sovietinės kariuomenės yra per 90,000 Lietuvoje. Be sąrybės, savanoriai atlieka ir kitus uždavinius, paskirtus Lietuvos Krašto Apsaugos departamento.

Aukos bus renkamos ir toliau, ruošiant Kalėdinį siuntinėlių. Už \$6 bus galima nusiųsti tirpios kavos 60-čiai puodukų, o už \$10 bus galima pridėti šokolado, džiovintų vaisių, kramtomos gumos ir kitų gerybių, kurių ten labai trūksta. Kalėdinė dovanėlė taip pat bus įteikta jauniausio savanorio Dariaus Kavoliuko šeimai, kurios tėvas žuvo sausio 13-ąją po sovietiniu tanku, ir Artūro Sakalausko šeimai. Prie AT rūmų per susišaudymą Artūras atidavė savo jauną gyvybę už Tėvynę. Aukos kviečiama siūsti: Antanui Jarūniui, 945 Balsam Lane, Bartlett, IL 60103, išrašant čekį "Savanoris" vardu. Dėl informacijų skambinti 708-289-8062 vakarais.

Antanas Jarūnas

PASITARIMAS DĖL BAŽNYČIOS RYTŲ EUROPOJE
IR TAUTINIŲ PARAPIJŲ IŠEIVIJOJE

Lapkričio 6-7 dienomis Washingtono įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo 23 atstovai devynių Rytų Europos tautybių Amerikoje: albanų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, rumunų, slovakų, slovėnų ir ukrainių.

Aptarta pagalba atsigaunantiems Bažnyčiai gimtuose kraštuose ir peržvelgti reikalai tautinių parapijų išveivijoje. Pasitarimą suorganizavo Imigrantų bei tremtinių reikalams įstaigos prie JAV vyskupų konferencijos, drauge su vyskupu įstaiga šelpti Bažnyčią Rytų Europoje bei buvusioje Sovietų Sąjungoje. Pastarajai įstaigai vadovauja kun. Jurgis Šarauskas.

Solistė Irena Grigaliūnaitė

SU NAUJA DAINA

Išveivijos dainos mylėtojas solistė Irena Grigaliūnaitė yra pažįstama, su LTM Čiurlionio ansambliu ir populiariu Rytų Babicko įsteigtu Clevelando Vyrų Oktetu apkeliavusi visas lietuviškos išveivijos kolonijas Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir Australijoje. Savo muzikinę karjerą ji apvainikavo Čiurlionio ansamblio ir okteto gastrolem Lietuvoje. Tai kukli, bet giliai lietuvišką dainą pamilusi asmenybė, kuri visą savo laisvalaikį pašventė lietuviškai dainai.

Savo darbdavio kliento stipendijos dėka, ji dainavimą studijavo Clevelando Muzikos Institute, o kitus vakarus ir sekmadienius praleido repeticijsose su Čiurlionio Ansambliu, Onos Mikulskienės vadovaujamu liau-

dies muzikos orkestru, Clevelando Vytų Oktetu ir Šv. Jurgio parapijos chorą. Ansambliui ir oktetai nutraukus savo veiklą, ji pagaliau rado pakankamai laiko įgyvendinti savo svajonę — išleisti savo garsinę juostą, kad ateinančioms kartoms paliktų savo dainos įnašą.

Lavinama Klaipėdos konservatorijos profesoriaus, kompozitoriaus ir Čiurlionio ansamblio iš Lietuvos atkviesto dirigento Gedimino Purlio, ji įdainavo dvylika lietuvių kompozitorių sukurtų ar aranžuotų liaudies dainų ir juostą įrašė Clevelando "Audio Recording" studijoje su fortepijono ir smuiko palyda.

"Pagaliau galėjau dainuoti dainas, kurias pati pasirinkau, nes iki šiol dainavau tai, kas man buvo liepta", atsidususi pareiškė Irena. "Pasirinkau dainas apie jaunystę, meilę ir tėvynę. Aš su dainomis suaugau, jos tapo mano asmenybės dalimi. Graudu atsisukti su ansambliu; jame palikus 35 savo gyvenimo metus, jam atidavus visą savo jaunystę", gaudžiai kalbėjo ji. Ji pripažino, kad jos muzikinė karjera jai kainavusi daug laiko ir lėšų, padengiant kelionių ir drabužių išlaidas. Didžiausias atlyginimas buvo pasitenkinimo jausmas, kad ji atlieka savo pareigą Lietuvai, puoselėdama lietuvišką dainą ir ją išlaikydama ateinančioms kartoms.

Iš lietuvių dalyvavo: vysk. P. Baltakio pastoracinės tarybos atstovas Tėv. A. Saulaitis, SJ, buvęs vysk. Baltakio ryšininkas su imigrantų bei tremtinių reikalams įstaiga kun. P. Stravinskis, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos darbuotojai kun. K. Pugevičius, Rasa Razgaitienė ir V. Nakas.

Kiekvienos tautybės atstovai pranešė apie padėtį savo kilmės krašte. Tikinčiųjų padėtis atrodo visur panaši. Tik Albanijos katalikai, kaip to krašto mažuma, daugiau vargsta. Albanijoj teliko vienas katalikų kunigas, nėra nei vienos bažnyčios. Gal išskyrus lenkus, atrodo, kad niekas nėra taip gerai susiorganizavę padėti savo broliams Europoje, kaip lietuviai.

Visi reikė dėkingumą už JAV vyskupų teikiamą paramą Rytų Europos Bažnyčiai, nežiūrint sunkumų, su kuriais supažindino kun. Šarauskas. Trumpiau paliestos tautinių parapijų bei misijų problemos Amerikoje. Dalyvaujantys JAV vyskupų biurų atstovai pareiškė didelį palankumą bei norą padėti įvairiom tautybėm rūpintis klausimus išspręsti. Platesnio masto pasitarimas numatomas ateinančių metų birželio mėn.

Neužmirškime lietuviškos knygos. Ji šaukte šaukia mūsų pagalbos. Nusipirkime bent vieną lietuvišką knygą per mėnesį.

Šių metų spalio 13 dieną Ritos ir Vyto Matų namuose įvyko oficialus Irenos Grigaliūnaitės garsinės juostos sutikimas. Violeta Žilionytė-Leger svečius supažindino su Irenos biografija ir garsiajoms turiniu. Čiurlionio ansamblio pirmininkas Vladas Plečkaitis pasveikino Ireną ir jai padėjo už ilgametę talką ansambliui. Aurelija Balašaitienė pareiškė savo padėką Irenai, kad ji pasirinko dainą, kuriai muziką sukūrė Gediminas Purlys pagal jos žodžius.

Juostoje yra dvylika dainų, kurių dauguma dar nėra plačiai publikai pažįstamos. Gudauskienės, Budriūno, Jančio, Metrikenės, Purlio, Gailevičiaus, V. Kuprevičiaus, Vanagaičio ir Šimučio dainos, sukurtos pagal lietuvių poetų žodžius, skamba originaliai ir jautriai. Irena džiaugiasi, kad lietuviškos radijo valandėlės jos dainas jau groja, ir tikisi, kad plačioji visuomenė jos garsinę juosta susidomės. Norintieji ją įsigyti, gali siųsti užsakymus su 10 dolerių čekiu šiuo adresu: I. Grigaliūnas, 998 S.O.M. Center Rd., Mayfield Village, OH 44113.

Aurelija M. Balašaitienė

— Šv. Kazimiero popiežiškoje lietuvių kolegijoje Romoje spalio 27 lankėsi Augsburgio vyskupas Jozef Stimpfle. Kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus sveikinimo kalboje vyskupui padėkojo už nenuilstamą veiklą Lietuvos labui, už dvasinę ir materialinę paramą Lietuvos Bažnyčiai. Atsakomoje kalboje vysk. Stimpfle šiltai prisiminė savo kelionę į Lietuvą rugsėjo mėnesį, palinkėjo kolegijos auklėtiniams gražiai pasirengti dirbti Bažnyčios labui. Svečio garbei surengtame priėmime, tarp kitų, dalyvavo Popiežiaus prancūzų Teherane arkivysk. Jonas Bulaitis, JAV vyskupų konferencijos šalpos Rytų Europos kraštams direktorius kun. J. Šarauskas, delegatas lietuvių sielovadais prie Vokietijos vyskupų konferencijos prel. A. Bunga, kiti svečiai.

— Lietuvių Fondo vajas pokylyje, kuris įvyks Chicagoje, Martinique salėje, lapkričio 16 d., estradinių dainų pygnę atliks Virginija Kliknienė ir Vytautas Šiškauskas, brolis ir sesuo iš Lietuvos.

— Lietuvos televizijos atstovams ir jos specialioms programoms JAV LB Krašto valdyba paskyrė \$10,000, pagal Aukščiausiosios Tarybos deputato Romualdo Ozolo prašymą. Okupantų sugrąžintos Lietuvos televizijos patalpos buvo barbariškai sužalotos.

— ŠALFASS-gos metinis visuotinis suvažiavimas įvyks šių metų lapkričio 16 d., šeštadienį, 11 val. ryto Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185th St., Cleveland, OH 44119. Telef. 216 531-2131.

— Valdas Adamkus ir Linas Kojelis spalio 21-22 dienomis dalyvavo ir padarė pranešimus Washingtono surengtame simpoziume: "Nepriklausomybės įgyvendinimas — Baltijos kraštai". Simpoziumą organizavo Valstybės departamentas tiems, kurie turės darbuotis Pabaltijo kraštuose. Paskaitų klausėsi 110 dalyvių. Adamkus nušvietė Pabaltijo gamtos būklę. Kojelis aptarė privačių organizacijų vaidmenį Pabaltijo kraštų atstatymui.

— Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba (ALOST) išsirinko naują valdybą: pirm. Julius Mičiūdas, vicepirm. Arnaldas Vezbickas, sekret. kun. Augustinas Steigvilas, išd. Adomas Burba, Lietuvių Centro atstovai — Artūras Kaminskas ir Alfredas Ruplėnas. Susivienijimo atstovai — Algimantas Rastauskas, Leopoldas Stankevičius, Antanas Mikučionis, Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovai — Jurgis Gaidimavičius ir Daniela Rastauskaitė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: S. Tamašauskas, Waukegan, IL; Joseph Ramon, Staten Island, NY; James Stassen, Agawam, MA. Užsakę kitiems: Arlene Defonso — savo tėvui Jonui Blazevičiui, Arlington, TX. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

Lietuvos savanoriai džiaugiasi iš Amerikos gauta kava. Viduryje Lina Belevičienė, Lietuvos aidas dienraščio administratorė ir K. S. atstovė Lietuvoje. Jos dešinėje Lietuvos Šaulių vadas, kairėje KAD plk. J. Gečas. Nuotr. Martyno Vidzbelio

LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖ DALYVAUS BARCELONOJE

Lietuviai krepšininkai, anot AP korespondento Barcelonoje, planuoja ir darbuojasi stipriame sąstata dalyvauti 1992 Barcelonos olimpinėse žaidynėse. Korespondentas smulkiai aprašo, kaip veikia Šarūnas Marčiulionis Amerikoje ir Arvydas Sabonis Ispanijoje, rūpindamiesi sudaryti komandą, kurioje Lietuvos vardu galėtų žaisti ir Lietuvių kilmės amerikiečiai Chuck Aleksas ir Joe Arlauskas bei kanadietis Leo Rautins. Jei viskas eis pagal planą, tai Lietuva galės at-

gauti savo vietą, — rašo AP korespondentas. Jis dar paaikškina, kad Lietuvos krepšinio komanda buvo geriausia Europoje ir olimpinio aukso medalio laimėtoja, kai Lietuvą užklupo II Pasaulinis karas ir sovietinė aneksija 1940 m., ją ištrinė iš pasaulio žemėlapiu. Anot AP korespondento, šiuo metu daugelis sporto žinovų mano, kad ateinančių metų aukso medalio varžovai bus Lietuvos ir JAV krepšinio komandos (AP komunikatą *Darbininkui* atsiuntė Rasa Kaye).

TIESIOGINIS SUSISIEKIMAS KOPENHAGA – VILNIUS

Gautomis žiniomis iš Vilniaus, spalio pradžioje buvo pasirašyta sutartis tarp Lietuvos ir Danijos pradėti nuolatinį susisiekimą lėktuvais tarp Kopenhagos ir Vilniaus.

Skandinavijos valstybės — Danija, Norvegija ir Švedija sudaro tarpvalstybinę akcinę bendrovę Scandinavian Airlines Systems. Danijos žinioje yra 51% tos bendrovės akcijų, Danija ir kontroliuoja visą sistemą. SAS yra viena iš geriausiai administruojamų oro linijų pasaulyje.

Pasiteiravus SAS New Yorko įstaigoje, teko patirti, kad jie yra apie šią sutartį painformuoti ir laukia iš Europos platesnių instrukcijų, kurios gali ateiti kiekvienu momentu. Spėja, kad abi valstybės — Danija ir Lietuva — šiuo metu rengia tvarkaraščių projektus, kad suderintų su skridimais, prasidedančiais Amerikoje.

Šiuo metu lėktuvai iš Ameri-

kos į Kopenhagą skraido iš: Newarko, NJ, Chicago, IL, Los Angeles, CA, ir Seattle, WA. Iš Newarko, NJ, taip pat skrenda į Oslo, Norvegiją, ir Stockholmą, Švediją.

Suderinus tvarkaraščius, Amerikos lietuviams, keliaujantiems į Vilnių, reikės persėsti tik Kopenhagoje. Bagažas Kopenhagoje bus perkrautas iš lėktuvo į lėktuvą, ir keleiviai taip išvengs nereikalingos muitinės kontrolės. Spėjama, kad susisiekimą pradės veikti sausio mėn. viduryje. Taip pareiškė SAS kalbėtoja Miss Kirstein.

Reikia pastebėti, kad SAS labai aktyviai veikia JFK aerodrome. Lėktuvai persiunčia prekes. Čia galima lėktuvais siųsti bet kur pasaulyje įvairias siuntas, įskaitant ir sunkias industrines mašinas. Lietuviai galės patogiau pasinaudoti jų patarnavimais, siųsdami prekes ar siuntinius į Lietuvą.

LIETUVOS ŠOKĖJAI GERAI PASIRODĖ VOKIETIJOJE

Iš Vokietijos sugrįžę Kauno „Sūkurio“ sportinių šokių šokėjai ir jų vadovai daktarai Jūratė ir Česlovas Norvaišas Edvardui Šulaičiui parašė laišką, kuriame praneša apie gerus lietuvių šokėjų rezultatus atvirose Vokietijos sportinių šokių pirmenybėse Manheime rugsėjo 12-15 dienomis.

Šios jau penktą kartą vykdomos pirmenybės sutraukė beveik 2 tūkst. porų iš viso pasaulio (šalia Europos, varžėsi šokėjai iš JAV, Kanados, Australijos ir Japonijos). Pirmenybės vyko 4 grupėse: jaunimo, suaugusių, senjorų ir profesionalų.

Lietuvos atstovai geriausi

buvo jaunimo pasirodymuose. Lotynų Amerikos šokių divizionoje Mantas Stašaitis ir Beata Orefater užėmė III vietą, o jų komandos draugai — Egidijus Petronis ir Diana Velionskytė buvo ketvirti. Standartinių šokių kategorijoje Staškaitis ir Orefater ir Petronis ir Velionskytė vėl pasižymėjo (pirmoji pora buvo penkta, o antrioji septinti (iš 137 porų). Be jų, finale šoko dvi vokiečių poros, viena norvegų bei danų.

Suaugusiųjų grupėje iš 472 porų Darius Mosteika ir Jolanta Aidukevičiūtė buvo 18-ji.

Šių pirmenybių metu vykusia-

Vilniaus Dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys kalba atidarant 20-ąją foto parodą Chicagos „Čiurlionio“ galerijoje spalio 25. Nuotr. Ed. Šulaitis

cijos posėdyje Lietuva, Latvija ir Estija buvo priimtos į šią federaciją (ICAD) tikraisiais nariais. Spalio pabaigoje „Sūkurio“ suaugusių pora — Lilija ir Valdas Padrėžai vyksta į Vengriją, kur bus Europos taurės varžybos. Lapkričio mėnesį Lietuvos standartinių šokių čempionai Darius Mosteika ir Jolanta Aidukevičiūtė dalyvaus šios srities pa-

saulio šokių pirmenybėse Bremene. Taip pat ir daugiau Lietuvos šokėjų ateityje pramato šokti tarptautiniuose susitikimuose.

„Taigi, „Sūkurio“ kolektyvo šokėjai į nepriklausomą Lietuvą atėjo pilnai pasiruošę gražiai ir garbingai atstovauti savo kraštui tarptautinėje arenoje“, — tokiais žodžiais savo laišką baigia daktarai Norvaišos.

Ed. Šulaitis

„DARBININKO“ ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS:

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĖLIS (angliškai)	
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN, nauja laida	\$25.00
Prie šios knygos įkalbėti pagalbiniai tekstai	
į 4 kasetes	40.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU (35 apsakymai iš autorės pergyvenimų dirbant ligoninėse) — Dr. K. Paprockaitė - Šimaitienė, p. 494	20.00
KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ, II Pasaulinio karo dienoraštis, daug aprašymų iš Hanau (Vokietijoje) stovyklos gyvenimo — A. Gustaitis, 940 puslapių su nuotraukomis ir žemėlapiams, su persiuntimu	35.00
LAIKO PAGRĖBŠTAI, atsiminimai — VI. Kulbokas	8.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS — (J. Andrius) — didelio formato	12.00
LIETUVIŠKAI - ANGLIŠKAS ŽODYNAS	12.00
ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS	12.00
ANAPUS HORIZONTO, Australiškos apsakos — Ava Saudargienė, p. 189	12.50
ŠALIS, KURIOJE GYVENAM, kelionių po JAV įspūdžiai — V. Šalčiūnas, p. 296	12.50
GYVENIMO AKIMIRKOS, atsiminimai, — L. Dambrauskas, antra knyga	10.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas, — Dalila Mackalienė, 324 psl.	15.00
NAKTIS, trijų veiksmų drama — J. Gliuda, 85 psl.	11.00
UGNIS IR ŽODIS — poezija su iliustracijomis, didelio formato V. Kazokas, 94 psl.	8.50
GROBIO IR NAIKINIMO ŽYGIS — Z. Raulinaitis	9.00
ATGAVĘ VILTĮ, kalbos ir pranešimai, Vytautas Landsbergis, 294 psl.	18.00
EPOCHŲ SIGNATŪROS, Darbai iš Lietuvos kultūros istorijos, Vytautas Kavolis	10.00
TAUTOS ATMINTIES BEIEŠKANT, (Lietuvių mitologijos studijos) apie dievus ir žmones — Algirdas Greimas, 523 psl.	12.00
BALTŲ KALBŲ BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALY — Jūratė Statkutė de Rosales	15.00
VAIVOS JUOSTA, Eilėraščiai ir dialogai — J. Rūtenis 134 psl.	6.00
PRIE VILTIES KRYŽIAUS — Juozas Prunskis	5.00
KOVO KETVIRTOJI — Jurgis Gliuda	5.00
TANKĖJANTI ŠVIESA, eilėraščiai, originalai ir vertimai — Tomas Venclova	8.00
DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA — Aleksandras Merkelis	15.00
VISAIP ATŠITINKA — A. Gailiūšis	5.00
MARGU RAŠTO KELIU (Darbininko premijuota apysaka) — Alė Rūta, 281 psl.	5.00
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Redagavo dr. Antanas Kučas	20.00
LIETUVOS VALSTIEČIAI LIAUDINIŲKAI — Juozas Audėnas	5.00
LEMTINGOS DIENOS, apsakos, Jonas Jaškauskas, 187 psl.	8.00
IEŠKANČIOJO PĖDSAKAI (Evangeliniai mąstymai), eilėraščiai — Kęstutis Trimakas, 267 psl.	10.00

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai — 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nesiųsti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

„Dainavos“ ansamblis iš Chicagos prie Amerikos katalikų Nekalto Prasidėjimo bazilikos Washingtone spalio 13, minint Šiluvos Marijos lietuvių koplyčios šventinimo 25 metų sukaktį. Nuotr. Teresės Meiluvienės

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamą mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirties atveju.

Norj įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuvių kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Valnių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj ištraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai saugūs kaip auksas.

procentus, leidžiamus įstatymų. Del lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE: 480 West Broadway, South Boston, MA 02127. Hours: Mon. - Fri. 9 AM to 5 PM, Sat. 9 AM to 1 PM, Sun. 10 AM to 1 PM.

NEPONSET CIRCLE OFFICE: 740 Galloway Blvd., N. Scituate, MA 01908. Hours: Mon. - Fri. 9 AM to 5 PM, Sat. 9 AM to 1 PM, Sun. 10 AM to 1 PM.

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

South Boston Savings Bank

BOSTONAS/NEWARKAS Į RYGA

US \$801.00

Per Kopenhagą

BOSTONAS/JFK Į RYGA

US \$801.00

Per Helsinki

CHICAGA Į RYGA

US \$851.00

Per Kopenhagą.

Chicagos kainoje įskaičiuota ir nakvynė Kopenhagoj su pusryčiais ir pervežimais.

- Visos kelionės kainos yra į abi puses.
- Kelionėmis gali pasinaudoti pavieniai asmenys ir grupės.
- Rezervacijas reikia padaryti mažiausiai 21 dieną prieš išvykstant.
- Kelionės ilgis — ne mažiau kaip 7 dienos ir ne ilgiau kaip 21 diena.
- BALTIC TOURS suinteresuotiems gali parūpinti viešbutį su pusryčiais: Vilniuj, Kaune, Panevėžy, Šiauliuose, Klaipėdoj ir Palangoj.
- Taip pat parūpinam transportą iš Rygos į Jūsų pasirinktą vietovę.

Informacijos ir rezervacijos reikalui, kreipkitės į:

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4

Newton, MA 02164

Tel: 617-965-8080 Fax: 617-332-7781

BALTIA EXPRESS CO. LTD

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE

TIK \$1.40 / sv. virš 80 sv.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

- SU PRISTATYMU Į NAMUS BE MUITO
- \$1.60/SV IKI 80 SVARŲ
- MINIMALI SIUNTIMO KAINA \$25
- EXPRESS SIUNTINIAI PER 10 DIENŲ
- SIUNČIAME VAISTUS, MAISTĄ, DRABUŽIUS, RADIO APARATŪRA, BEI ASMENINIUS SIUNTINIUS
- MES ĮPAKUOJAME IR APDRAUDŽIAME SIUNTINIUS
- PERVERDAME PINIGUS, PERSIUNČIAME DOKUMENTUS
- CHICAGOJE IR APYLINKĖSE PAIMAME SIUNTINIUS IŠ NAMŲ. LEIDIMAS # IL. C.C. 87779MC-R

KALĖDINĖ NUOLAIDA GALIOJA IKI GRUODŽIO 1 D.

ATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS ADRESU:

3782 W. 79TH ST.

CHICAGO, IL 60652

TEL: TOLL FREE 1-800-300-3782 1-312-284-6449

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO ATSIŠAUKIMAS

(atkelta iš 1 psl.)

2. Praveisti artimiausiu laiku debolševikacijos įstatymą, siekiant sumažinti esamą visuomenės susiskaldymą.

3. Pakviesti Helsinkio (Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo) baigiamojo akto konferencijos delegaciją atvykti į Lietuvą ir patikrinti lenkų ir kitų tautybių daromus nepagrįstus kaltinimus lietuvių tautai.

4. Paskatinti ir paremti politinių-ideologinių partijų greitesnį atsikūrimą, kas padėtų Lietuvai greičiau įsijungti į Europos Parlamentą ir Europos Ekonominę bendriją.

5. Išvystyti artimesnį ir atviresnį Lietuvos Respublikos Valdžios įstaigų ir išeivijos organizacijų bendradarbiavimą.

Requiem, Moniuszko — Atgailos giesmė, Mozarto — Tu virginum corona, Bellini — ariją iš op. *I Puritani* ir Donizetti — Maldą.

Solistas (bosas) Juozas Malikonis dainuoja Kauno Muzikiniame teatre. Solisto tamsesnės spalvos, vidutinio stiprumo, aukščiau pakilus įgaunąs baritoninį atspalvį balsas tvirtai skambėjo arijoje iš Verdi operos *Simon Boccanegra*. Solistas atliko: Bizet — Agnus Dei, Moniuszko — O Visagali, Verdi — ariją iš operos *Simon Boccanegra*, Schuberto — Muzikai ir Gounod-Bach — Ave Maria.

Abu solistai kartu giedojo Gounod — O Salutaris. Vargonais palydėjo muz. Jurgis Petkaitis, iš Hartfordo.

(nukelta į 8 psl.)

1991 METAIS BALFUI NEW YORKE AUKOJO:

- \$1,000 — Juozas Boley.
- Po \$100 — kun. Jonas Pakalniškis, A. ir V. Katinai, D. ir V. Anoniai, M. ir J. Klivečkos.
- \$80 — R. ir V. Kisieliai.
- Po \$50 — R. ir J. Giedraičiai, R. ir A. Balsiai, Apreiškimo parapoja, J. Valaitis, kun. A. Rubšys, R. ir T. Alinskai, H. Ostragorsky, Ad. Lingis, V. ir St. Karmazinai, Dr. A. Dunajewski, M. Šalinskienė, dr. J. ir Iz. Diėpini-gaičiai, B. Cibulskas.
- \$45 — dr. S. Dimas.
- \$40 — A. ir J. Mikniai.
- Pranciškonų spaustuvė, vadovaujama kun. Pranciškaus Giedgaudo, OFM, atliko nemokamai spaudos darbus, kaip tai darė per eilę metų.
- Cia paskelbti tik pirmieji stambesni aukotojai, atsuntę Balfo skyriui aukas spalio mėnesį. Kiti aukotojai bus paskelbti vėliau, vąj užbaigus.
- Kviečiame aukas siųsti ir toliau. Laukiame visų prisidedant ir visiems nuoširdžiai dėkojame.
- New Yorko Balfo skyrius

KVIEČIA PADĖTI PRAŠYTOJAMS IŠ LIETUVOS

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa prašo lietuvių visuomenę padėti išpildyti sekančius prašymus iš Lietuvos:

1. Reikalingos Pirmajai Komunijai suknelės mergaitėm ir tamsiai mėlyni kostiumėliai berniukam. Panaudojus, šie drabužėliai sugrąžinami Caritas organizacijai, kuri juos laiko sekančiai grupei.
2. Telšiuose kun. J. Šiurys organizuoja jaunimui dūdų orkestrą. Turintys atliekamų ar nereikalingų dūdų instrumentų prašomi juos paaukoti Telšių Dūdų orkestrui.
3. Atsikuriančios Panevėžio Katalikų Mergaičių Žemės Ūkio

6. Sąlygom leidžiant, suaukoti VLIKO simbolinį uždaramąjį posėdį Vilniuje 1992 m. pavasarį.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems lietuviams, taip stipriai rėmusiems Lietuvos laisvės kovą per tuos ilgus 48 veiklos metus.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas sveikina Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją

Tarybą, Vyriausybę ir visus piliečius su Lietuvos nepriklausomybės atsikūrimu ir, baigdamas savo darbą, kviečia visus įsijungti į vieningą, gerai išmąstytą, tolerantišką, vieni kitų teises ir nuomones gerbiantį darbą Lietuvos ekonominiam, tautiniam, socialiniam, kultūriniam ir politiniam atstatymui

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (Elta)

Nijolė Sadūnaitė, žinoma kovotoja dėl žmogaus sąžinės laisvės, sėdėjusi sovietų kalėjimuose, gruodžio 5 atvyksta porai savaitių į Ameriką.

Povilas Gaučys, žinomas vertėjas į lietuvių kalbą, buvęs Lietuvos konsulas Pietų Amerikos kraštuose, lankėsi Lietuvoje. Jis jau yra vyresnio amžiaus. Į lietuvių kalbą yra išvertęs daugybę knygų. Neseniai pasirodė jo versta prancūzų poezijos antologija, pavadinta *Naujieji vėjai*. Ta proga *Darbininko* redakcija jam pasiuntė keletą klausimų, ir jis atsakė. Pasikalbėjimas bus spausdinamas artimoje ateityje.

Menininkai iš Lietuvos dažnai gieda Brooklyno Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Čia jų trejetukas su visuomenininku Kaziu Kulu parapijos vasaros piknike Kultūros Židinio kieme. Iš kairės: Kauno muzikos teatro solistas Juozas Malikonis ir solistė bei Lietuvos muzikos konservatorijos profesorė Aldona Vilčinskaitė, kuriu koncertavo lapkričio 3 d., o solistė Asta Krikščiūnaitė yra giedojusi anksčiau. Nuotr. S. Narkeliūnaitės

DVIEJŲ LIETUVOS SOLISTŲ KONCERTAS APREIŠKIME

Sekmadienį, lapkričio 3 d., 1 val. popiet, Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, NY, solistės Aldonos Vilčinskaitės iniciatyva, suruoštas koncertas. Tas koncertas paskirtas visų parapijos mirusių narių ir kunigų prisiminimui.

Koncerto programą atliko solistė Aldona Vilčinskaitė ir solistas Juozas Malikonis. Abu iš Lietuvos.

Solistė (sopranas) Aldona Vilčinskaitė yra konservatorijos

profesorė. Ji newyorkiečiams pasirodo dažnai. Pirmą kartą ją, su solistėmis Sigute Trimakaitė ir Irena Brazauskienė, išgirdome praėjusių metų vasario 4 d. Apreiškimo parapijos didžiojoje salėje. Po to ji koncertavo Kultūros Židinyje ir dar kelis kartus giedojo Apreiškimo bažnyčioje. Solistė turi didelį stiprų balsą, jo ir nevengia parodyti.

Solistė atliko šiuos kūrinius: Faure — ištrauką iš oratorijos

MIRĖ LIUDAS ŠPOKAS

Lapkričio 7 ligoninėje mirė Woodhaveno gyventojas Liudas Špokas, prieš tai ilgokai sirgęs. Buvo 81 metų amžiaus. Buvo pašarvotas M. Shalins šermėninėje. Atsiveikimas buvo lapkričio 10, sekmadienį. Lapkričio 12, antradienį, po gedulinių mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje, palaidotas Cypress Hills kapinėse. Jo laidotuviams rūpinosi Saulius Mrozinskas ir Povilauskas jr.

Velionis buvo kilęs iš Vaškų. Anksti mirė jo tėvai, ir liko penki broliai. Jie tarp savęs gerai sugyveno, vienas kitą palaikė. Vyriausiasis brolis buvo ūkininkas, paveldėjęs tėvų ūkį. Jis ir rūpinosi savo brolių išmokslinimu. Jų tikra pavardė tada buvo Špokevičiai. Antras brolis Jonas tarnavo Lietuvos karo aviacijoje ir buvo pasiekęs pulkininko laipsnį. Žuvo Červenėje, kur bolševikai sušaudė kalinių koloną.

Trečias brolis buvo Leonas, aviacijos mechanikas.

Ketvirtuoju buvo Liudas baigęs Panevėžio mokytojų seminariją, mokytojavo pradžios mokyklose ir vėliau buvo tų mokyklų inspektoriumi.

Penktas brolis Antanas — aviacijos karininkas, dabar dar gyvena Australijoje.

Pulkininkas Jonas ir Liudas mėgo meną; Jonas net lankė Kauno meno mokyklą, Liudas buvo įstojęs į Freiburgo meno mokyklą. Liudas mėgo piešti, darė akvarelės, domėjosi menu, uoliai lankė meno parodas.

Gyvendamas Hanau pabėgėlių stovykloje Vokietijoje, buvo parašęs tos stovyklos smulkų dienoraštį, kur aprašė kiekvieną dieną, kas ten atsitiko.

Jis buvo Antano Maceikos bibliotekos vedėjas, kai bibliotekos kūrėjas mirė. Biblioteka rūpinosi, kol tik jo sveikata leido.

Velionis buvo malonaus būdo, visiems paslaugus ir draugiškas.

A. A. BRONIUI BOBELIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo žmonai Stasei, dukroms Audronei ir Ritai ir sūnui Rimui.

Regina ir Aloyzas Balsiai
Juratė Balsys-Spencer

A. A. EUFROZINA REINIENĖ,

sulaukusil ilgo amžiaus, mirė spalio 8 Alytuje. Velionė anksčiau daugelį metų buvo pašto telegrafo ir telefono skryliaus tarnautoja Šiauliuose.

Nuoširdžiai užjaučiame giliai liūdinčias sesutes Onutę Gavutiienę ir Rožytę Kondrotienę, brolių Jeronimą Maželį ir jų šeimas, bei kitus artimuosius ir kartu liūdimė.

Klaudija Muceniks
Marijona Petrauskienė

Rudens dailės parodoje Kultūros Židinyje Brooklyne. Priekyje — Narūno Bukausko kompozicija, aliejus. Paveikslas trijų dimensijų, apeinamas iš visų pusių, tuščiu viduriu, kuris taip pat dailininko išpatytas. Nuotr. Vytauto Maželio.

DĖMESIO

Lietuvių Bendruomenės Informacijos centras, iš Washingtono, ragina lietuvius skambinti savo senatoriams ir kongresmanams remti įstatymų projektus Pabaltijo reikalui. Centras rašo, kad, jeigu tie įstatymai nepraeis iki lapkričio pabaigos, tai jie bus svarstomi tik 1992 m. vasario mėn. Kviečiama kongresmanus

Pensijon išėjusieji įmonių vadovai, kurie norėtų savo patirtimi padėti Lietuvos verslo įstaiigoms ir privatiems prekybininkams, tesikreipia į International Executive Service Corps, P. O. Box 10005, Stamford, CT 06904-2005, tel. 203-967-6000. Institucija jiems apmokės išlaidas ir iki šešių savaitių išlaikymą Lietuvoje.

Norintys Lietuvoje investuoti gali apsidrausti Overseas Investment Corporation (OPIC). OPIC taip pat sukūrė Central & Eastern European Growth Fund ir Environmental Investment Fund, kurie gali finansuoti kai kuriuos projektus. Suinteresuotieji dėl daugiau informacijų gali kreiptis į Lithuanian-American Community, Inc., Govt. Affairs Office, Suite 217, 2060 N. 14th St., Arlington, VA 22201 Tel. 703-524-0698, Fax 703-524-0947.

prašyti, kad jie sponsoruotų H. Res. 234, a dėl Sovietų kariuomenės atitraukimo iš Pabaltijo valstybių ir H. Res. 3313, dėl Pabaltijo valstybėm suteikimo Most Favorable Nation statuso. Atstovų Rūmų tel. 202-224-3121.

Senatorius reikia prašyti, kad jie sponsoruotų S. Res. 234, dėl Sovietų kariuomenės išvedimo, ir S. Res. 1833, dėl Most Fav-

orable Nation statuso suteikimo. Senato tel. 202-224-3121.

Kalbėdami su savo kongresmenais ar senatoriais, taip pat priminkite jiems, kad "please provide adequate funding for aid to Eastern Europe in the Continuing Resolution, which will provide temporary funding for foreign aid until the appropriations bill can be passed in February or March 1992".

DĖL VLADO JAKUBĖNO MUZIKINIO PALIKIMO PERDAVIMO LIETUVON

Lankydamasis Lietuvoje, Vlado Jakubėno draugijos pirmininkas Edvardas Šulaitis pasirūpino, kad Vilniuje būtų įsteigtas šios Illinois valstijoje inkorporuotos korporacijos-draugijos skyrius. Jis taip pat rūpinosi, kaip būtų galima apsaugoti šio kompozitoriaus kūrybinį palikimą — jo muzikos kūrinių originalus, kurie yra šios draugijos žinioje Chicagie.

Tuo reikalu jis Vilniuje kreipėsi į Teatro ir Muzikos muziejų, kuris labai susidomėjo išeivijos lietuvių muzikų veikalais, ypatingai Jakubėno kūriniams. Prieš jam sugrįžtant į Chicago, Lietuvos Teatro ir muzikos muziejaus fondų saugotoja Elzbieta Chadaravičienė įtekė Šulaičiui laišką, kuriame ji taip rašo:

"Neturėdami savo fonduose lietuvių išeivijos kūrybinio palikimo, pergyvename, kad ilgai šios vertybės nepatektų į

privačias kolekcijas arba tiems, kurie jų nebrangins. Būtent todėl jaučiame pareigą prašyti Jūsų pagalbos — padovanoti mūsų muziejui Vlado Jakubėno kūrybinį palikimą, ypač rankraščius, foto nuotraukas, dokumentinę medžiagą.

Eksponatų teisinį saugojimą, propagavimą ir prienamumą visuomenei — garantuojame...

Jūsų dėka įsigiję Vlado Jakubėno kūrybą, prašytume ir daugiau — tarpininkauti ir dėl visų kitų išeivijos kompozitorių kūrybinio palikimo grąžinimo į Lietuvą.

Galvojame, jog tokia misija bus pats geriausias Jūsų draugijos įprasminimas Lietuvoje".

Jakubėno draugijos vadovybė dabar svarsto šį reikalą ir nagrinėja būdus, kaip geriau persiųsti kompozitoriaus kūrybos originalus į Lietuvą, Amerikoje pasiliekančią tik kopijas.

Komp. Vl. Jakubėno draugijos skyrius Vilniuje vedėja muzikologė Rita Nomicaitė su šios draugijos pirmininku iš Chicago Ed. Šulaičiu. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX ... (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: lapkričio 16, šeštadienį, 9 v.r. LB New Yorko apygardos suvažiavimas; 7 v.v. "Laisvės Žiburio" koncertas. Programą atlieka "Uostamiesčio muzikantai".

Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos svarbus suvažiavimas bus lapkričio 16, šeštadienį, Kultūros Židinyje, 9 val. registracija, 10 val. — suvažiavimas. Dalyvauja apygardos apylinkių valdybos. Bus renkama apygardos valdyba ateinančiomis trejėms metams. Visi apylinkių valdybų nariai prašomi būtina dalyvauti.

Bronius Bobelis po sunkios ir ilgos ligos mirė lapkričio 8 d. Kingstone, NY, ligoninėje. Anksčiau Bobelias gyveno Woodhavene. A. a. Bronius buvo aktyvus visuomenininkas, ALRK susivienijimo, Alto, ateitininkų valdybos narys, talkino bingo žaidimuose. Liko žmona Stasė (Jurpalytė), sūnus inž. Romas su žmona, dukterys Audronė ir Rima. Palaidotas Kingstone.

Dr. Vladas Vaitkus iš Cotuit, MA, persikėlė gyventi į Juno Beach, FL. Adreso pakeitimo proga atsuntė 10 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

Elvira Ošlapienė, iš Greenwich, CT, mokėdama už prenumeratą, pridėjo ir 30 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

Gera dovana Kalėdoms — tai knyga *Introduction to Modern Lithuanian* (nauja laida). Jei kas nori išmokyti lietuvių kalbos ar pagilinti savo žinias — *Introduction to Modern Lithuanian* pilnai padės tai padaryti. Tai didelio formato arti 500 psl. knyga. Ją parašė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kaina 25 dol. (Iki Kalėdų — be priedinio persiuntimo mokesčio). Knygą tikrai gerai suprasti yra paruoštas komplektas įkalbėtų juostelių — iš viso 4 (4 audiotapes). Jų kaina 40 dol. (Iki Kalėdų irgi be priedinio persiuntimo mokesčio). Kreiptis į Darbininko administraciją telef. (718) 727-1351 arba rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY, 11207.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pristatomi į namus. Drabužiai, maistas, vaistai neribotais kiekiais. **BE MUITO.** Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

ROMAS PUKŠTYS, Transpak firmos savininkas, vyksta į Lietuvą lapkričio mėn. Perveda pinigų doleriais, tvarko palikimus, priima užsakymus **AUTOMOBILIAMS.** Atsiskaitymas iki lapkričio 23 d. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-436-7772.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė — minėjimas rengiamas lapkričio 24, sekmadienį, Apreiškimo parapijoje. Pamaldos bus 11 val. Jos skiriamos pagerbti žuvusius dėl Lietuvos nepriklausomybės. Po pamaldų 12:30 val. minėjimas parapijos salėje. Įvadinį žodį tars ambasadorius prieš Jungtinių Tautų Anicetas Simutis. Kalbą pasakys Amerikos atsargos pulkininkas J. Kronkaitis. Po to bus rodomas vaizdajuostės, kaip Lietuvoje minima Lietuvos kariuomenės šventė, kaip formuojasi nauja Lietuvos kariuomenė. Vaizdajuostės pagamintos Viktoro Kapočiaus, žinomo fotografo ir filmintojo, trumpam atvykusio iš Vilniaus į Ameriką. Vaizdajuostė demonstravime dalyvaus jis pats. Po programos — vaišės — pietūs. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Šventę rengia New Yorko ramovėnai, birutietės ir šauliai.

S. K. Griganavičius, gyv. So. Bostone, MA, kaip kasmet, taip ir šiemet, mokėdama už prenumeratą, prisiuntė 30 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame. Ačiū ir už įdomų patriotinį laišką.

Lietuvė, pradinių klasių mokytoja, ieško namų ruošos darbo. Galį prižiūrėti vaikus. Jos sūnus gėlininkas irgi ieško darbo. Skambinti: Albina, 718 277-7257.

Atostogos saulėtoje Floridoje. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitei 200 dol. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei 150 dol. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Telef. 813 656-5886. (sk.)

Ieškoma lietuvių moteris namų ruošos darbams, skambinti tel. 203-938-9522.

Darbininko administratorius Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM, prašo dėl skelbimų, dedamų į Darbininką, kreiptis į Darbininko administraciją tel. 718-827-1351. Bus susitarta iš anksto dėl kainos, dėl skelbimo dydžio, pagedaujamų paryškinimų, papuošimų ir kt.

Korp! Neo Lituania ikūrimo metinių minėjimas įvyks gruodžio 7 d. Kultūros Židinyje. Vienuoliktą valandą pamaldos vienuolyno koplyčioje. Mišias aukoja Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Po pamaldų Židinio mažojoje salėje minėjimas, pabendravimas, užkandžiai. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Dr. Kęstučiui ir Elenai Valiūnams š. m. lapkričio 7 d. Londone gimė anūkas Saulius Petras Valiūnas.

Jonas Mekas, poetas ir rašytojas, filmų gamintojas, yra išleides knygą apie savo tremtį *I Had Nowhere to Go*. Lapkričio 25, sekmadienį, bus tos knygos savotiškas sutikimas Anthology Film Archives, 32 Second Ave., Manhattane. Tekstus skaitys Vyt. Bakaitis, autorius autografo knygas. Pradžią 7:30 v.v. Įėjimas nemokamas. Knygą išleido Black Thistle Press leidykla, ji ir rengia šį susipažinimą su knyga. Informacijos telefonas 212 219-1898.

Apreiškimo parapijos susirinkimas buvo lapkričio 10, sekmadienį, po pamaldų mokyklos salėje. Aptarti parapijos reikalai, išrinkta parapijos taryba: Bill Kumet, Bill Kučinskas, Malvina Klivečkienė, kandidatai specialieji reikalams: Pranutė Ažuo-lienė, Vida Jankauskienė ir Juozas Lugauskas.

Marija Lesinskienė, iš So. Salem, NH, mokėdama prenumeratos mokesį, pridėjo ir 40 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

United Parcel Service (UPS), kaip rašoma UPS News Service, nuo spalio 23 d. Vilniuje įsigijo partnerį LEX, Ltd., Buivydiškių 16-36, 2010 Vilnius, tel. 7-012-222-36017. Skyriaus vedėjas Gintaras Vyšniauskas. Siuntas iš Vilniaus aerouosto Vilniaus mieste ir Kaune pristatys 24 valandų laikotarpyje, o kitose Lietuvos vietovėse — 48 val. laikotarpyje.

Parduodami tautiniai rūbai, atvešti iš Lietuvos. Skambinti 203-938-9522.

Artur Papazian, pianistas virtuozas, koncertuos New York, 233 Madison Avenue, Lenkijos konsulato patalpose, lapkričio 22, penktadienį, 8 val. vak.; lapkričio 23, šeštadienį, 7 val. vak., ir lapkričio 24, sekmadienį, 6 val. vak. Įėjimas — \$20. Koncertų pelnas skiriamas Children's Medical Care Foundation organizacijai. Dėl bilietų skambinti telef. 201 567-8475. Koncertų programoje Mozart, Debussy, Delalio ir Chopin kūriniai.

LKM Kultūros draugijos rengta popietė spalio 27 Kultūros Židinyje praėjo sėkmingai. Valdyba ir narės nuosirdžiai dėkoja rašytojui Pauliui Jurkui ir Tėv. Leonardui Andriekui, OFM, už įdomią programą. Dėkoja visiems atsilankiusiems, ypač dėkoja ambasadoriui prieš Jungtinių Tautų Anicetui Simučiui su poniu už jo įdomius žodžius apie reikšmingesnius momentus naujose pareigose. Dėkoja už aukas: Marytei Šalins už 100 dol., Irenai Dičpini-gaitienei — 50 dol. Visas pelnas 300 dol. paskirtas Lietuvos našlaičiams.

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dėž. kumpio (1 kg), 2 dėž. liežuvių drebučiuose (0.65 kg), 2 dėž. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100.00. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. "ŽAIBAS", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430 - 8090.

Vilniuje skubiai parduodamas 5 kambarių butas gražiam Lazdynų rajone. Privati nuosavybė - condominium. Kreiptis Vilniuje tel. 44-46-13; New York'e dienos metu (718) 438-4972; vakarais (718) 853-0524. (sk.)

JFK r.t. AIRFARES* —
call Mary at 718-544-3471:
Warsaw daily flights —
(daily trains to Vilnius)
11/1 - 12/12/91 ..... \$730
7 - 60 days stay \$748
Tallin daily exc. Fri/Sat
11/1 - 12/13/91 ..... \$785
12/14 - 1/2/92 ..... \$810
Riga Wed & Sat/rtn Thu/Sun
11/1 - 12/13/91 ..... \$845
12/14 - 1/2/92 ..... \$995
* Add \$18 tax/fares can chge

DVIEJŲ LIETUVOS SOLISTŲ KONCERTAS APREIŠKIME

(atkelta iš 7 psl.)

Programoje, šalia religinių, buvo atlikti ir operinio pobūdžio, nieko bendra su religija neturintys veikalai. Pagal naujausius Katalikų Bažnyčios nuostatus, muzikos kūriniai, neturintys religinės minties, bažnyčioje atlikti ne tik nepageidaujami, bet draudžiami. Greičiausia tie nuostatai Lietuvos solistams nėra žinomi. Todėl ir šio koncerto programos atlikėjų negalima kaltinti.

Tenka apgailestauti, kad nebuvo parūpinta nors ir kukli pro-

Marijona Petrauskienė iš Mashpee, MA, kaip ir kasmet, taip ir šiemet, parėmė *Darbininką* stambia auka — 80 dol. Nuolatinei spaudos rėmėjai nuosirdžiai dėkojame.

Senatorius Alfonse D'Amato, išleido spaudai pareiškimą, kuriame informuojama, kad jis kviečia federalinę valdžią remti finansiskai Rygoje besikuriantį biznio mokyklą. Ji bendrai steigama SUNY Buffalo ir Rygos universiteto. Toje mokykloje ekonomiką galės studijuoti Latvijos, Lietuvos ir Estijos studentai.

Kun. Theo Palis iš Pittsburg, CA, užsimokėdamas prenumeratą, pridėjo ir 30 dol. auką spaudai paremti. Nuosirdžiai dėkojame.

MAISTO SIUNTINIAI į Lietuvą ŠVENTĖMS žemesnėmis kainomis: dešros, sūris, aliejus, mėsa dėžutėse, ryžiai, cukrus, kava ir kt. 55 svarų pats mėgstamiausias — tik \$90. Turime ir kitokių. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

gramėlė. Juk ją galima buvo išleisti net panaudojant kopijavimo mašiną, už maždaug penketą dolerių. Tų programų būtų buvę galima atsispausdinti visą šimtą. Tiek ir būtų užtekę, nes į koncertą atsilankė tik apie 70 muzikos mylėtojų.

Programą pranešinėjo muz. Gintarė Bukauskienė. Vis dėlto tai nėra tas pat, kaip rankoje laikoma programa. Pranešinėjant, neviskas tiksliai nugirstama, o ir koncerto prisiminimui nieko nepasilieka.

Parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas padėjo koncerto programos atlikėjams ir į koncertą atsilankiusiems parapičiams.

p. palys

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: **G.T. INTERNATIONAL**, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

"ŽAIBAS" NR. 6 — MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430 8000

N.Y. LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO JAUNIMO SKYRIUS
rengia
ŠOKIUS PADĖKOS DIENĄ
1991 m. lapkričio 28, ketvirtadienį, 6 v. v.
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY
Įėjimas
iki 9 v. — 5 dol.
po 9 v. — 8 dol.
GERA MUZIKA, ATGAIVA, ŽAIDIMAI, UŽKANDŽIAI

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO 73 M. SUKAKTIES MINĖJIMAS
1991 m. lapkričio 24 d., sekmadienį, Apreiškimo parapijoje
11:00 val. pamaldos pagerbti žuvusius dėl Lietuvos Nepriklausomybės
12:30 val. minėjimas parapijos salėje:
Įvadas — JT ambasadorius **ANICETAS SIMUTIS**
Paskaita — **plk. J. KRONKAITIS**
Filmas — *Pirmosios Lietuvos kariuomenės metinės*
— Pietūs — vaišės —
Organizacijos kviečiamos šventėje dalyvauti su vėliavomis
Šventės išlaidoms padengti aukojama (10 dol.)
Rengia ir visus dalyvauti kviečia
RAMOVĖNAI, BIRUTIETĖS IR ŠAULIAI

Dail. MARIJOS ŽUKAUSKIENĖS tapybos darbų ir GIEDRĖS KULPIENĖS gintaro papuošalų PARODA
1991 m. lapkričio mėn. 23 - 24 d. Kultūros Židinyje
Lankymo valandos:
šeštadienį nuo 12 val. iki 8 val. vak.
sekmadienį nuo 12 val. iki 3 val. popiet
— Atidarymas — šeštadienį 7 val. vak. —
Parodą rengia KULTŪROS ŽIDINIO ADMINISTRACIJA
Maloniai kviečiame visus atsilankyti. Įeinant aukojama

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJO PENKIASDEŠIMTASIS KONCERTAS
Šeštadienį, lapkričio 16, 7 val. vak.
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY
PROGRAMOJE
UOSTAMIESČIO MUZIKANTAI IŠ KLAIPĖDOS
vad. BRONIUS MŪRAS
Bilieto kaina — 13 dol. Visos vietos numeruotos. Bilietus patartina iš anksto įsigyti pas platintojus arba paštu, atsluodinant sau adresuotą voką ir atitinkamai sumai čekį
Lithuanian Radio Club vardu, 217 - 25 54 Ave., Bayside, NY 11364.
PLATINTOJAI:
E. Kezienė, Z. Jurienė, D. Didžbalienė, A. Stankaitienė, M. Šailinskienė, R. Bitėnas, A. Diržys, B. Rutkūnas, R. Kezys, N. ir P. Baltrullonai, R. Graudys.
Po programos šokiai, vaišės, loterija. Užkandžių ir gėrimų patarnavimas visose Kultūros Židinio salėse
Gros papildytas BROLIŲ KEZIŲ ORKESTRAS, vad. Vyt. Daugirdo
Stalus vaišėms galima rezervuoti pas Stasį Karmaziną 718 - 441 - 1252.
— Masinių apsaugai patruliuos policija —
Visus atsilankyti kviečia
105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 V. RYTO LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS